

Univerzita Pardubice

Fakulta filozofická

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Univerzita Pardubice

Fakulta filozofická

Literární soutěž o cenu Vladimíra Vokolka

Tereza Sadílková

Bakalářská práce

2021

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Tereza Sadílková**
Osobní číslo: **H18202**
Studijní program: **B7105 Historické vědy**
Studijní obor: **Historicko-literární studia**
Téma práce: **Literární soutěž o cenu Vladimíra Vokolka**
Zadávající katedra: **Katedra literární kultury a slavistiky**

Zásady pro vypracování

Práce zmapuje historický vývoj a současnou podobu jedné z neznámějších domácích literárních soutěží pro mladší autory; opomenuty nezůstanou ani (přímé či nepřímé) vazby na samotnou osobnost Vladimíra Vokolka. Kromě hodnotových, institucionálních (organizačních) a publikačních principů půjde také o představení nejvýznamnějších laureátů i členů porot jednotlivých ročníků.

Rozsah pracovní zprávy:

Rozsah grafických prací:

Forma zpracování bakalářské práce: **elektronická**

Seznam doporučené literatury:

Primárním zdrojem bude archiv soutěže a všechny s ním spojené, veřejně dostupné informace, včetně osobních rozhovorů účastníků – oral history

Předběžné sekundární zdroje:

BOURDIEU, Pierre: Pravidla umění. Vznik a struktura literárního pole, Brno 2010.

ENGLISH, James F. Ekonomie prestiže. Ceny, vyznamenání a oběh kulturních hodnot.

MOCNÁ, Dagmar – PETERKA, Josef a kol. Encyklopedie literárních žánrů. Praha – Litomyšl 2004.

PIORECKÝ; Karel. Česká literatura a nová média. Praha: Academia, 2016.

ŠTOCHL, Miroslav. Teorie literární komunikace. Praha, 2005.

KRÁLIKOVÁ, Andrea. Autorské tváře v knižních zrcadlech. Příbram, 2015.

MAGINCOVÁ, Dagmar: Příručka nakladatelského redaktora, Červený Kostelec 2008.

FEDROVÁ, Stanislava: (ed.): Česká literatura v intermedialní perspektivě. IV. kongres světové literární bohemistiky. Jiná literatura, Praha 2011.

OSVALDOVÁ, Barbora: Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace, Praha 2007.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Jiří Studený, Ph.D.

Katedra literární kultury a slavistiky

Datum zadání bakalářské práce: **30. dubna 2020**

Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2021**

doc. Mgr. Jiří Kubeš, Ph.D.
děkan

PhDr. Miroslav Kouba, Ph.D.
vedoucí katedry

Prohlašuji:

Práci s názvem Literární soutěž o cenu Vladimíra Vokolka jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem k sepsání práce využila, jsou uvedeny v pramenech, seznamu použité literatury a v seznamu internetových zdrojů.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 9/2012, bude práce zveřejněna v Univerzitní knihovně a prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Lysé nad Labem dne 15. 06. 2021

Tereza Sadílková

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce Mgr. Jiřímu Studenému, Ph.D. za vstřícnost a užitečné rady. Dále bych chtěla poděkovat Mgr. Ladislavu Zoubkovi, řediteli knihovny v Děčíně, za podrobné poznámky k tématu práce a darování sborníků. Poděkování patří také všem respondentům za jejich ochotu a čas. V neposlední řadě děkuji své rodině a přátelům za obrovskou podporu.

Anotace

Práce popíše vývoj a současnou podobu jedné z nejznámějších domácích literárních soutěží pro mladé, doposud nepublikované autory poezie. Opomenuta nezůstane ani zmínka o osobnosti Vladimíra Vokolka. Představeny budou hodnotové, organizační a publikační principy. Práce se zaměří také na představení nejvýznamnějších laureátů a členů porot jednotlivých ročníků.

Klíčová slova

Vladimír Vokolek, soutěž, literatura, poezie, česká literární cena, autor, sborník

Title

Literary Prize of Vladimír Vokolek

Annotation

This bachelor's thesis describes the development of one of the most famous domestic literary competition for young and yet unpublished poetry authors. The work will present organizational and publishing principles as well as values of the competition. The mention of its history and the founding persona Vladimír Vokolek will be included. The laureates and members of the juries of individual years will also be represented.

Key words

Vladimír Vokolek, competition, literature, poetry, Czech literary prize, collection, author

OBSAH

Úvod.....	1
1. Mediální život.....	3
1. 1. Internet.....	4
1. 1. 1. Blogy	6
1. 1. 2. Vlogy	6
1. 1. 3. Sociální síť	7
1. 2. Tištěná masová média	7
1. 3. Rozhlasová tvorba a televize	8
2. Literární kultura a její proměny po 2. světové válce	10
2. 1. Literatura předlistopadového režimu.....	10
2. 2. Literární kultura po roce 1989.....	11
2. 3. Literární ceny	12
2. 3. 1. Vybrané literární ceny a soutěže.....	12
3. Literární soutěž o cenu Vladimíra Vokolka	16
3. 1. Kdo byl Vladimír Vokolek.....	16
3. 2. První kroky ke stvoření literární ceny	16
3. 3. Jednotlivé ročníky v průběhu let	17
3. 4. Současná podoba a průběh	31
3. 5. Sborníky	34
3. 6. Analýza témat.....	35
3. 7. Rozhovory	36
Závěr.....	45
Summary	48
Prameny.....	49
Seznam literatury.....	49
Internetové zdroje.....	50

Úvod

Literární cena Vladimíra Vokolka mapuje cestu mladým zájemcům o psaní poezie již více než 20 let, a přesto o ní nikdo doteď nic nese-psal. Rozhodla jsem se to změnit. Toto téma zaujalo moji pozornost nejvíce z jiných nabízených, jelikož mi dávalo možnost poznat literární stranu, která mi nikdy nebyla moc blízká. Přiznávám, poezie není moje každodenní čtení. Nikdy jsem se do ní nedokázala začíst tak, jako do prozaických nebo dramatických děl. Během dohledávání informací nezbytných k sepsání této práce, a především během rozhovorů a komunikace se soutěžícími, pořadatelem a porotci, jsem nadšeně poslouchala nebo četla, proč dělají poezii, co je na tom baví, jak milují její rozmanitost, nespočet emocí, které do ní můžou vložit, možnost osobní výpovědi, občas také příležitost vyhrát si s grafickou stránkou textu a podobně.

Cílem práce je především podrobně rozepsat dlouhodobé působení soutěže v literární sféře, a to od zrodu nápadu až ke stvoření literární ceny pro mladé zájemce o poezii, od proměn porotců a věkových kategorií až do dnešní podoby. Jednotlivé ročníky jsem rozepsala dopodrobna, aby bylo vidět, kdo v soutěži exceloval a kolik laureátů této básnické soutěže se může pyšnit nálepkou „známý autor“.

Práce je rozdělena do tří hlavních kapitol – Mediální život, Literární kultura a její proměny po 2. světové válce, a nakonec hlavní téma celé práce Literární soutěž o cenu Vladimíra Vokolka. V první části jsem se věnovala mediálnímu vlivu s krátkým zaměřením na literární odvětví. Domnívám se, že média jsou nedílnou součástí našeho světa. Byť si někdy nemusíme uvědomovat jejich sílu, ovlivňují nás, ať už v jakýkoliv podobách, a to i literární kulturu, především od druhé poloviny 20. století. Právě díky blogům nebo vlogům může kdokoli začít svoje názory šířit do světa, ať už jde o psaní recenzí na knihy, vlastní tvůrčí činnost nebo cokoli jiného. Magnesia Litera, iLiteratura.cz, Knihy Dobrovský a mnoho dalších pomáhá svému marketingu na sociálních sítích. Právě knihkupectví Dobrovský má přes 141 tisíc sledujících na Facebooku. Jejich hlavním otiskem na internetu jsou webové stránky.

V druhé kapitole se věnuji českému literárnímu dění po 2. světové válce. Proměny v průběhu let mohly přímo či nepřímo ovlivnit literaturu dneška. Tuto část jsem zpracovala především díky obsáhlým publikacím, jako je *Česká literatura od počátků k dnešku* a *V souřadnicích volnosti*. Jelikož hlavním tématem mé bakalářské práce je literární soutěž o cenu Vladimíra Vokolka, zmínila jsem několik dalších literárních cen a soutěží, jenž oceňují českou

literární tvořivost, například Literární soutěž Františka Halase, Cena Josefa Škvoreckého a další.

Hlavní část práce je zpracovaná především díky užitečným poznámkám, které jsem získala osobním rozhovorem s panem Ladislavem Zoubkem, ředitelem Městské knihovny Děčín a pořadatelem Literární soutěže o cenu Vladimíra Vokolka. Získané informace byly v průběhu psaní bakalářské práce doplněny o další, jenž v průběhu rozhovoru nezazněly, komunikací pomocí e-mailové korespondence.

Díky ochotě pana Ladislava Zoubka se mi dostaly do rukou rovněž sborníky jednotlivých ročníků. Umožnili mi se lépe orientovat v laureátech soutěže a nahlédnout na jejich tvorbu, za kterou byly oceněny jako nejlepší. Zásluhou darovaných sborníků a básnické tvorbě, která je v nich vytištěna, jsem dokázala dohledat jisté spojitosti mezi jednotlivými ročníky soutěže nebo věkovými kategoriemi, a nemohla to opomenout ve své práci. Zaměření padlo především na tematickou stránku prací. Na konci práce si můžete přečíst několik úryvků z rozhovorů s laureáty ceny a jejími porotci.

1. Mediální život

V 21. století si jen málokdo dokáže představit komunikaci nebo získávání informací bez pomoci médií, ačkoli nemusíme nahlížet daleko do historie, abychom našli jejich vůbec první známky existence. Periodický tisk, který z mediálního hlediska můžeme považovat za zásadní bod k rozšíření informovanosti obyvatelstva, udělal první kroky již v 17. století. Postupem času se rozvíjel především technologicky. V 18. století nabyl na počtu vydávaných výtisků a tematických okruhů.¹ Poté nastoupil rozhlas. První pokusy o rozhlasové vysílání proběhly roku 1903 v Dánsku, k největšímu rozmachu došlo v průběhu 30. let 20. století v USA, v Evropě později během poválečného období.² Následovalo televizní vysílání, jenž se formovalo během první poloviny minulého století. Na našem území bylo pro televizi klíčové datum 1. květen 1953, kdy se uskutečnilo první promítání pro veřejnost.³ Jako poslední do řady přistoupil internet, jehož počátek se datuje v USA roku 1969.⁴

Tato výše zmíněná média nazýváme *masová média* (i když internet díky některým svým službám bývá občas brán jako protiklad masových médií) jelikož jsou schopna předat informace „mnoha lidem“ (neboli mase lidí), a to především zásluhou jejich dostupnosti pro širokou škálu veřejnosti.⁵ Díky aktivnímu počínání si média udělala místa v první řadě našich každodenních životů v různých podobách a formách.

„Internetová média bývají kladena do protikladu k masovým médiím pro svou interaktivní povahu a vyšší míru individualizace nabídky. Je pravda, že architektura počítačových sítí dovoluje průběžné a rozsáhlejší formulování ze strany uživatele než „tradiční“ masová média (ale i čtenář může obsah ovlivnit volbou titulu, divák či posluchač volbou kanálu a času).“⁶

Pro příklad bych uvedla zprávy, neboli nové informace o tom, co se děje u nás i ve světě. Jeden člověk si rád přečte noviny, aby se dozvěděl, co je nového. Druhý si ze stejného důvodu pustí televizi a přepne na televizní zpravodajství. Třetí člověk zapne rádio a ten čtvrtý si informace najde na internetu. Každý z výše zmíněných příkladů vstřebává zprávy jiným

¹ JIRÁK, Jan – KÖPPOVÁ, Barbara. *Masová média*. Praha, 2009, s. 76-77. ISBN 978-80-7367-466-3.

² OSVALDOVÁ, Barbora. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. Praha, 2007, s. 181. ISBN 978-80-7277-266-7.

³ Tamtéž, s. 213-214.

⁴ Tamtéž, s. 92.

⁵ JIRÁK, Jan – KÖPPOVÁ, Barbara. *Masová média*. Praha, 2009, s. 21. ISBN 978-80-7367-466-3.

⁶ BEDNAŘÍK, Petr – JIRÁK, Jan – KÖPPOVÁ, Barbara. *Dějiny českých médií. Od počátku do současnosti*. Praha, 2019, s. 20. ISBN 978-80-271-0553-3.

způsobem, avšak tištěná média zažívají krizi, jelikož je „přebíjejí“ elektronická média. Podobně to může mít také televize, jelikož počet streamovacích služeb na internetu roste,⁷ a rozhlas, jemuž konkuruje podcasting.⁸ Obecně se z tohoto dá vyvodit závěr, že internet „přebírá velení“ v žebříčku popularity masových médií.

Obdobným způsobem může fungovat také zviditelnění literatury, literárních soutěží a jejich ocenění v kontextu literární kultury se jedná přímo o vytváření obrazu v médiích. Pokusím se nyní přiblížit fungování různých masových médií, jejich rozsah a popularitu ve společnosti s bližším zaměřením na literaturu. Jelikož se média stala součástí každodenních životů obyvatel, která k nim mají přístup, přijde mi důležité je blíže představit, ať už je téma práce jakékoliv.

1. 1. Internet

V dnešní době, dovoluji si říct, že internet na vrcholu své slávy. Jedná se zřejmě o nejpoužívanější médium na světě. Snadno díky němu máme na dosah ruky veškeré informace, na které si jen vzpomeneme, v různých jazycích, podané z několika pohledů, v různých formách, jako jsou videa, články, audia apod. Pro mnoho rodin s možností připojení se online je internet plná náhrada za televizi, rádio i noviny. Publicista a novinář Adam Drda⁹ společně s dalšími považuje internet za hlavní milník polistopadové éry. „*Internet je průmyslová revoluce 21. století.*“¹⁰

Informace se na internetu šíří celosvětově v obrovské měřítku. Nevýhodou může být značná nekontrolovatelnost šíření informací – můžeme podávat informace například na svých webových stránkách nebo blozích, což máme pod kontrolou. Jak to ale převezmou další autoři a deformují informaci pro svůj účel na webu, to už ve svých rukou nemáme. Tím se však nesnažím tvrdit, že v jiných médiích je tomu jinak, avšak další média jsou pod určitou korekturou. Pouze upozorňuji na fakt, že na internetu může šířit globálně informace každý po svém, ať už v mluvené či psané formě, přesně tak, jak byla vydána, nebo ji přetvořit a podat

⁷ Autor neuveden. Mediální slovník: Streaming. *MediaGuru* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/slovník-a-mediarty/slovník/klicova-slova/streaming/>

⁸ Autor neuveden. Mediální slovník: Podcasting. *MediaGuru* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/slovník-a-mediarty/slovník/klicova-slova/podcasting/>

⁹ Autor neuveden. Adam DRDA. *Revolver Revue* [online]. [cit. 2021-5-20]. Dostupné z: <https://revolverrevue.cz/adam-drda>

¹⁰ HERDUKOVÁ, Lada. „Internet je průmyslová revoluce 21. století,“ tvrdí Drda. *Mediator 1: O médiích a práci v nich. Obrazovka do světa médií...* [online]. 14.11.2019 [cit. 2021-5-2]. Dostupné z: <http://mediator1.upmedia.cz/2019/11/14/internet-je-prumyslova-revoluce-21-stoleti-tvrdi-drda/>.

vlastními slovy a tím značně pozměnit kontext informace. Díky tomu máme možnost nechat po internetu kolovat jednu a tutéž informace, ať už v dobrém záměru, či z důvodu vědomě špatného mínění. Na internetu, jak je známo, může propagovat své poznatky jakýkoliv jedinec anebo jakákoliv skupina uživatelů.

V 21. století se stal internet součástí všedního dne. Najdeme zde vše – od receptů po dobré rady do života, od základních počtů v matematice po vysokoškolské závěrečné práce. Mezi tím vším samozřejmě můžeme vyhledat i literaturu. Už od dob rozhlasu a televize neplatí, že vše literární je pouze na papíře. Při pátrání po knihách snadno narazíme na webové stránky různých internetových prodejců knih, na hlavní portály nakladatelství a vydavatelství, samotných spisovatelů, na pravděpodobně jednu z nejfrekventovanějších literárních fanouškovských stránek *databazeknih.cz* a tak dále. Pokud budeme hledat důkladněji, můžeme se dopátrat například literárních blogů, na oblíbené webové stránce YouTube¹¹ najdeme mj. i literární vlogy. V neposlední řadě existují literární portály a elektronické verze literárních časopisů. Mezi takové patří například *iliteratura.cz*, což je internetový literární časopis, od začátku založený pro online formu.

Co se týče literárních soutěží, ty mají povětšinou své vlastní webové stránky – například Magnesia Litera, Cena Jiřího Ortena, Zlatá stuha a spousta dalších. Existují však také souhrnné stránky, kde nalezneme přehledy literárních soutěží. Patří mezi ně například www.vaseliteratura.cz s podtitulem „*literatura pro všechny*“.¹² Tento literární magazín se snaží svým čtenářům nejlépe denně obstarávat články s tématem domácí, ale i zahraniční literatury.¹³ Jako další příklad uvádím webovou stránku www.triumvirat.cz, „*Vše, co jste (ne)chtěli vědět o psaní*“,¹⁴ nebo www.literarnialchymie.cz, „*o tvůrčím psaní a literárních soutěžích*“.¹⁵ Existuje spousta dalších souhrnných webů nejen o literární činnosti, které potvrzují, že svět internetu je v podstatě nekonečnou smyčkou, která ovládla svět. Vytvářejí se nové webové stránky, stávající se mohou zdokonalovat.

¹¹ Největší internetový server pro sdílení videosouborů, založen roku 2005, USA.

¹² VašeLiteratura.cz: Literatura pro všechny... *VašeLiteratura.cz* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://www.vaseliteratura.cz/o-nas-151>

¹³ Tamtéž.

¹⁴ Triumvirát. *Triumvirát* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://triumvirat.cz/>

¹⁵ Literární alchymie: O tvůrčím psaní a literárních soutěžích. *Literární alchymie* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://www.literarnialchymie.cz/>

1. 1. 1. Blogy

Blog (doslova weblog) neboli internetový deník patří mezi internetové aktivity lidí, kteří se chtějí o své myšlenky podělit s ostatními.¹⁶ „*Jedná se o osobní webové stránky, na kterých uživatelé publikují své příspěvky ve formě článků.*“¹⁷ Nemusí jít nutně o jednostrannou komunikaci. „*Do weblogu může přispívat jen jeden autor, malá skupina přátel nebo široká komunita. Mnoho weblogů umožňuje přidávat komentáře k jednotlivým příspěvkům, takže kolem nich vzniká čtenářská komunita.*“¹⁸

Literární (osobní) blogy jsou jednou z mnoha oblíbených aktivit vášnivých „knihomolů“. Můžou se stát útočištěm pro fanoušky literárního ráje. Nejčastěji se zde objevují jejich recenze na přečtené knížky a doporučení pro čtenáře. Jednoduše takto může autor blogu sdělit své poznatky a doporučit knihu dalším lidem. Tímto způsobem zároveň podporuje tvorbu autorů knižních titulů. Dále se setkáváme s blogy, kde autoři sami podporují vlastní tvorbu. Nejedná se tedy už o recenze, nýbrž o tvůrčí psaní či propagaci. Existují taktéž blogy spadající pod velké distribuční sítě, případně knižní řetězce a nakladatelství.

1. 1. 2. Vlogy

Vlog funguje na podobné bázi jako blog, neprojevují se však v psané podobě, nýbrž ve formě videa.¹⁹ Nejčastěji takovéto projevy můžeme najít na YouTube. Totožně jako na Facebooku, i tady se dá vytvořit vlastní profil jednotlivce či skupiny. Většinou se jedná o ty, kteří místo toho, aby psali své poznatky sdíleli psanou formou, raději natáčejí videa. K těm můžou přidat různé efekty pro ozvláštňování, aby sledující zaujali více. Člověk využívající tento typ sdělení informací se nazývá „vloger“.²⁰ V jejich hledáčku jsou skupiny uživatelů, kteří dávají přednost sledování videí před četbou článků.

Svoji domovskou stránku si mj. založila na YouTube v roce 2015 i Sdružení Litera, které uděluje české literární ocenění Magnesia Litera. Přidává zde krátká videa, trvající většinou kolem 30 vteřin a jedná se spíše o videoreklamu, můžeme to však vnímat také jako krátké vlogy. Ty tvoří upoutávky na témata, jako jsou především nominace na ocenění Magnesia Litera a

¹⁶ Autor neuveden. Co je to blog? *IT slovník* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z: <https://it-slovník.cz/pojem/blog>

¹⁷ ŠINDELÁŘ, Jan. *Blog. Vytváříme a vedeme internetový deník*. Brno, 2006, s. 7. ISBN 80-251-0927-5.

¹⁸ PAVLÍČEK, Antonín. *Nová média a sociální sítě*. Praha, 2010, s. 102. ISBN 978-80-245-1742-1.

¹⁹ Autor neuvede. Vlog. *EVisions* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z: <https://www.evisions.cz/vlog/>

²⁰ Tamtéž.

další. Předávání informací pomocí vlogů využívají také například měsíčník Literární noviny, nebo knihkupectví Luxor a Knihy Dobrovský.

1. 1. 3. Sociální sítě

Nedílnou součástí dnešní společnosti jsou sociální sítě. Podle průzkumů v počtu účtů jasně vládne Facebook, kde můžete mít vlastní osobní profil, firemní stránky, vytvářet skupiny uživatelů, komunikovat s lidmi pomocí zpráv a tak dále. V závěsu se drží YouTube, kde najdeme nespočet videoklipů z celého světa, a aplikace spadající pod Facebook, jako je WhatsApp, zaměřená především na posílání zpráv stejně tak jako Facebook Messenger, nebo Instagram, sociální síť zakládající se na příspěvcích ve formě fotografií a videí.²¹

K začátku roku 2021 bylo zaznamenáno, že celkově Facebook využívá více než 2 miliardy lidí,²² prakticky jedna třetina obyvatelstva Země. Konkrétně v České republice téměř 8 milionů občanů využívá internet, Facebook více než dvě třetiny z nich.²³ Jde tedy více než o polovinu populace v zemi. Závěrem můžeme shrnout, že „být na Facebooku“ a propagovat zde svoji práci je jedna z nejlepších možností, jak o sobě dát více vědět, což si očividně uvědomují i knihkupci, nakladatelé, spisovatelé, pořadatelé literárních soutěží a další, kteří mají také svůj profil či stránku na této sociální síti.

1. 2. Tištěná masová média

Tištěná média, jak bylo zmíněno výše, čelí náporu jejich elektronizace a publikování na internetu, avšak pro některé čtenáře stále znamenají noviny nebo časopisy v papírově podobě mnoho, proto i nadále vycházejí. Jakožto dítě digitální doby dávám přednost zprávám na internetu před koupí novin, ale knihu bych si v elektronické podobě, například do čtečky, (zatím) nekoupila.

Vraťme se na chvíli do minulosti. Periodický tisk (periodicita = pravidelnost vydávání)²⁴ je neodmyslitelně spjatý s Gutenbergovým vynálezem knihtisku v 15. století.

²¹ Autor neuveden. Neoblíbenější sociální sítě. *Agionet* [online]. Platnost k dubnu 2021 [cit. 2021-4-23].

Dostupné z: <https://www.agionet.cz/sluzby/internet-servis/online-podnikani/nejoblibenejsi-socialni-site>

²² Autor neuveden. Facebook: Facebook je sociální síť která propojuje již více než dvě miliardy uživatelů. *Aktuálně.cz* [online]. 15. 2. 2021 [cit. 2021-4-23]. Dostupné z:

<https://www.aktualne.cz/wiki/ekonomika/facebook/r-i:wiki:1064/>

²³ HOLZMAN, Ondřej. Facebook po světě používá každý měsíc 2,5 miliardy lidí. V Česku už je to více než polovina populace. *Czechcrunch* [online]. 4. 2. 2020 [cit. 2021-4-23]. Dostupné z:

<https://www.czechcrunch.cz/2020/02/facebook-po-svete-pouziva-kazdy-mesic-25-miliardy-lidi-v-cesku-uz-je-to-vice-nez-polovina-populace/>

²⁴ JIRÁK, Jan – KÖPPOVÁ, Barbora. *Masová média*. Praha, 2009, s. 76. ISBN 978-80-7367-466-3.

Velice usnadnil práci tehdejšího opisování knih. Rychle se rozšířil po světě a napomohl rozvoji gramotnosti, tedy i růstu množství čtenářů. Právě ve vidině vysokého počtu čtenářů začaly vznikat noviny, časopisy a tiskové agentury – první masová média. V české historii jsou zapsány první periodické noviny *Sobotní pražské poštovní noviny* (celým názvem *Sobotní a úterní pražské poštovské noviny, z rozličných zemí a krajin přicházející, s obzvláštním Jeho Cís. a Král. Mil. nadáním obdarované*), jenž začal vydávat Karel František Rosenmüller na počátku 18. století, přesněji roku 1719.²⁵ S rozvojem technologií se během následujícího 19. století staly noviny a časopisy nedílnou součástí každodenního života občanů. Zastávaly funkci „sdělení o událostech, zážitcích a zkušenostech obecnější povahy“.²⁶

Co se literatury týče, častěji, nežli literární noviny vycházely (a stále vycházejí) literární časopisy, které v dnešní internetové době můžeme číst především v online podobě (stejně tak i noviny, to je však už zmíněno v kapitole Internet). Mezi dosavad publikující literární časopisy patří například *Psí víno* s podnázvem „digitální kurátorská platforma pro současnou poezii“,²⁷ *Souvislosti* založené roku 1990²⁸ s podnázvem „revue pro literaturu a kulturu“,²⁹ *Tvar*, s podtitulem „obtýdeník živé literatury“,³⁰ *Revolver Revue*, založena v roce 1985 pod názvem *Jednou nohou*,³¹ a mnoho další.

1. 3. Rozhlasová tvorba a televize

Ráda bych zde zopakovala svá slova, která jsem použila již na začátku této kapitoly. Rozhlas i televize, byť jsou nepochybně stále důležitou součástí masových médií, zažívají krizi z důvodu rozrůstání náporu služeb na internetu. Zás a znova můžeme rekapitulovat sílu internet v nynějším století.

Rozhlasové stanice dnes známe především ve dvou hlavních podobách, a to ty, jenž stále zastávají funkci informační především v malých městech a na vesnicích, a rádia, která posloucháme například v autech či při práci, ať už naladíme Český rozhlas, nebo třeba

²⁵ VOLF, Josef. *Dějiny novin v Čechách do roku 1848*. Praha, 1903, s. 97-98.

²⁶ Tamtéž, s. 82.

²⁷ Psí víno: Digitální kurátorská platforma pro současnou poezii. *Psí víno* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://www.psvino.cz/>

²⁸ POLÁČEK, Jiří. *Literární časopisy 20. století*. Brno, 1997, s. 15. ISBN 80-7204-056-1.

²⁹ Souvislosti: Revue pro literaturu a kulturu. *Souvislosti* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <http://souvislosti.cz/OLD/index.php>

³⁰ Tvar: Obtýdeník živé literatury. *Tvar* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://itvar.cz/>

³¹ Autor neuveden. About. *Revolver Revue* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://revolverrevue.cz/about>

Evropu 2. Právě na webu Českého rozhlasu, konkrétně na jeho stanici Vltava,³² máme možnost si mj. poslechnout různé podcasty biografického rázu a ukázky literární tvorby.

Televize a její působení je na tom možná o něco lépe než rozhlasová tvorba. „*Televize přistupuje pak navíc ještě s obrazem, který sám o sobě daleko víc poutá divákovu pozornost než pouhý hlas komentátora.*“³³ Zraková paměť pak může navíc být pro spoustu lidí spolehlivější než ta sluchová. Avšak i televize (opět opakují) naráží v současnosti na nápor streamovacích služeb na internetu. Přesto je stále televize součástí mnoha domácností. Pokud se zaměříme na literaturu v televizi, mezi nejznámější kanál, kde bychom ji mohli „najít“, je program České televize ČT Art.³⁴

³² Český rozhlas: Vltava [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/>

³³ TOMSA, Milan. *Zázraky televize*. Praha, 1959, s. 30.

³⁴ Česká televize: Art [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z: <https://art.ceskatelevize.cz/>

2. Literární kultura a její proměny po 2. světové válce

2.1. Literatura předlistopadového režimu

Po ukončení druhé světové války převládala atmosféra očekávání, že vše zlé je minulostí a blýská se na lepší časy. Krutost válečných let sice byla zažehnána, avšak v převleku zachránce přichází totalitní režim z Ruska, který rychle nastolil nový, leč dovolím si tvrdit v určitých aspektech velice podobný, směr dějin českého národa. Pojdme si nyní připomenout, jaká byla literární situace po druhé světové válce.

Jisté nevýhody nově nastoleného režimu v tehdejší Československu brzy pocítili mj. i spisovatelé. Nejvíce na ráně v první řadě byli katolicky orientovaní autoři.³⁵ Tímto směrem publikující časopis Akord byl zrušen, a postupem času byli terčem všichni autoři, kteří nezapadali do škatulky komunistické ideologie, nebo odmítali upravit své tvůrčí schopnosti jen proto, že se to po nich vyžadovalo. Samozřejmě ani knihovny nemohly zůstat plně nevyžádaných děl. Spousta jich bylo zničeno, jiné byly rozkradeny, nebo uschovány před zraky veřejnosti.³⁶

Mnohé osobnosti tehdejší české literatury se postupem času rozutekly do exilu, především na Západ. Druhá část zůstala doma, kde však ne všichni měli možnost publikovat. Takovou literaturu, která tu „neměla co dělat“, nazýváme neoficiální³⁷ nebo také samizdatovou (zkratka „na vlastní náklady“).³⁸ Byla vydávána v malé míře, aby zůstala v utajení před zákonodárci, avšak autoři mnohdy dokázali „propašovat“ své výtisky do zahraničí, kde byly publikovány pod jménem velkých nakladatelství.

Cenzura se „rozlezla“ po celé zemi napříč kulturním děním. Jakýkoliv pouhý náznak nesouhlasu s vládnoucí stranou znamenal pro každého jisté komplikace. Hranice mezi tím, co bylo dovoleno, a co už nespádalo pod výjimky schválené režimem, byla velice tenká. Udržet se na její „správné straně“ nebylo jednoduché ani pro ty, kteří toto podporovali nebo akceptovali. „*Potlačovalo se nejen samotné myšlení, ale i jakákoli osobitost stylu.*“³⁹

³⁵ LEHÁR, Jan. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Praha, 2002, s. 727. ISBN 80-7106-308-8.

³⁶ Tamtéž, s. 734-35.

³⁷ Tamtéž, s. 743.

³⁸ POSSET, Johanna. *Česká samizdatová periodika 1968-1989*. Brno, 1993, s. 5. ISBN 80-901192-0-4.

³⁹ Tamtéž, s. 739.

2. 2. Literární kultura po roce 1989

Rozvolňování po pádu komunistického režimu na českém území s sebou přineslo řadu změn, především pozitivních nejen pro literáty a jejich možnosti. Padá bariéra mezi oficiální, exilovou a samizdatovou literaturou (neboli „*literaturou tří světů*“)⁴⁰ a knihovny zaplňují díla několik let „vystrčená z řady“. Obecně jsou první roky po ukončení totality v zemi označovány za zmatek, jelikož každý mohl psát a vydávat, co chtěl.⁴¹ „*Návrat do literatury si nárokovali autoři mnoha generací, poetik a směrů.*“⁴² Místo se muselo najít také pro zakázané autory, kteří již nežili.

„Nesporný zůstává fakt, že listopadový převrat nebyl jen politickou změnou a počátkem společenských a ekonomických přeměn. Stal se také hranicí celého období české kultury a literatury. Změny, vyvolané demokratickým převratem a liberalizací společnosti, smetly násilím vytvořenou hierarchii v občanském životě, a právě tak odstranily dvojvládní literatury oficiální a neoficiální,“⁴³

Změnil se přístup čtenářů k tomu, jakou literaturu vyhledávají. Krom toho, že horečnatě četli již dříve vydaná díla autorů jim doposud zamlčených,⁴⁴ mnohem více si tají žádali po rozvolnění četbu oddechovou, relaxační a nenáročnou, u které se nemuseli tolik soustředit. Tím se spisovatelé značně mohli oprostít od „dělání politiky“ a začít vytvářet nové příběhy bez jakéhokoli omezení tvořivosti.⁴⁵ „*V letech 1968–1969 byli spisovatelé a publicisté hlavními mluvčími společenských reforem. (...) Po roce 1989 se však spisovatelé ocitli v jedné řadě v mnoha jinými profesemi.*“⁴⁶

2. 3. Literární ceny

Během 20. století se literární kultura a umění rozrostlo o velký počet nově vzniklých literárních ocenění a soutěží napříč národy.⁴⁷ Tento fenomén můžeme přisoudit mj. rostoucímu počtu spisovatelů, žánrů, ale také zvyšujícímu se věku průměrného dožití obyvatelstva a tím

⁴⁰ LEHÁR, Jan. *Česká literatura od počátků k dnešku*. Praha, 2002, s. 853. ISBN 80-7106-308-8.

⁴¹ HRUŠKA, Petr a kolektiv. *V souřadnicích volnosti. Česká literatura devadesátých let dvacátého století v interpretacích*. Praha, 2008, s. 14. ISBN 978-80-200-1630-0.

⁴² Tamtéž.

⁴³ LEHÁR, Jan. *Česká literatura od počátků k dnešku*. Praha, 2002, s. 919. ISBN 80-7106-308-8.

⁴⁴ HRUŠKA, Petr a kolektiv. *V souřadnicích volnosti. Česká literatura devadesátých let dvacátého století v interpretacích*. Praha, 2008, s. 37. ISBN 978-80-200-1630-0.

⁴⁵ Tamtéž, s. 17-18.

⁴⁶ LEHÁR, Jan. *Česká literatura od počátků k dnešku*. Praha, 2002, s. 924–925. ISBN 80-7106-308-8.

⁴⁷ ENGLISH, James F. *Ekonomie prestiže. Ceny, vyznamenání a oběh kulturních hodnot*. Brno, 2011, s. 9. ISBN 978-80-7294-492-7.

jeho celkovému nárůstu, tudíž více čtenářů a zájemců o literaturu.⁴⁸ Dalších „odrazovým můstkem“ pro zrod tolika literárních cen bylo rovněž první předání Nobelovy ceny za literaturu roku 1901 v hlavním městě Švédska, ve Stockholmu. Krátce na to započala ve Francii dnes jedna z nejprestižnějších francouzských cen za literaturu, Goncourtova cena.⁴⁹

„Ceny jsou totiž kulturní prací v její nejvlastnější současné podobě. (...) Protože kulturní hodnota nemůže vzniknout v prostředí, kde neexistují společenské dluhy a závazky a kde ostatní neprojevují konkrétním jedincům (velice nerovnoměrně distribuovanou) úctu a důvěru; tvorba hodnot je vždy společenským procesem.“⁵⁰

Udělení literárních cen nám může mj. také svým způsobem poradit, co „stojí za přečtení“. Pořadatelé a porotci, mezi kterými se můžou také nacházet známé osobnosti literárního odvětví, kteří přitáhnou pozornost obecnosti a zájemců o literaturu,⁵¹ se snaží vytáhnou z nespočtu autorských prací několik kousků, a tím nám zjednoduší hledání a výběr. Na druhou stranu literární soutěže mohou představovat vstupenku do světa vydávání vlastních publikací.

2. 3. 1. Vybrané literární ceny a soutěže

V závěru kapitoly o literární kultuře a jejich proměnách bych ráda připomněla a přiblížila několik mnou vybraných českých literárních cen a soutěží, které na území České republiky působí. Na úvod jsem vybrala literárních ocenění, jež se s výjimkou určitých přestávek udílely již před Sametovou revolucí, tj. před rokem 1989.

Státní cena za literaturu byla poprvé předána již po první světové válce v roce 1920. Známa tehdy byla pod různými názvy. Vyjma několika vynechaných ročníků mezi lety 1938 až 1994 se cena uděluje pravidelně. Dříve se rozlišovalo několik kategorií, ale roku 1995 proběhlo jejich sjednocení a nyní cenu může získat autor za překladatelské dílo, nebo za literaturu.⁵²

Cena Jaroslava Seiferta, původně založena roku 1986 ve Švédském hlavním městě Stockholm a od roku 1990 předávána v Praze, je ocenění za autorovo dílo, které vyšlo

⁴⁸ Tamtéž, s. 27.

⁴⁹ Tamtéž, s. 35.

⁵⁰ Tamtéž, s. 34.

⁵¹ Tamtéž, s. 40.

⁵² Státní cena za literaturu. *Ústav pro českou literaturu AV ČR: Česká literární bibliografie – Literární ceny* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <http://www.ucl.cas.cz/ceny/?c=2>

v posledních třech letech. Od roku 2013 je udělena „pouze“ jednou za dva roky.⁵³ Jedná se o jednu z nejprestižnějších českých cen za literaturu.⁵⁴

Cena Karla Čapka se uděluje již od roku 1982.⁵⁵ V roce 1994 převzalo udílení ceny centrum PEN klubu, které ji předává (stejně jako cenu Jaroslava Seiferta) jednou za dva roky,⁵⁶ a to za „mimořádné literární dílo“.⁵⁷ Mezi nositeli ceny Karla Čapka patří například Václav Havel, Arnošt Lustig nebo Jiří Kratochvíl.⁵⁸

Nyní bych ráda zmínila významné literární ceny, jež vznikli až po vyvrcholení politických událostí v roce 1989.

Zlatá stuha je ocenění určené pro autory dětské literatury a literatury pro mládež. Jedná se o jedinou soutěž na území České republiky, která je vyhrazen jen a pouze na tento druh literatury.⁵⁹ Ocenění mohou být autoři nejen za literární počín, ale také za nakladatelský úkon, za výtvarnou část, komiks či překladatelskou práci.⁶⁰ Udělení poprvé proběhlo ještě před rozdělením České a Slovenské republiky roku 1992. Kategoríí je několik včetně beletrie pro děti, beletrie pro mládež, literatura faktu a populárně naučná literatura pro děti, nebo pro mládež.⁶¹

Magnesia Litera, jedna z nejznámějších literárních cen u nás, uděluje Sdružení Litera v devíti různých kategoriích – poezie, próza, publicistika, překladatelská kniha, naučná literatura, debutové dílo roku, literatura pro děti a mládež, objev roku a kniha roku, kterou se může stát jakákoliv z veškerých zmíněných kategorií.⁶² Poprvé byla udělena v roce 2002. Mezi laureáty tohoto ocenění nalezneme například Miloše Urbana za prózu *Hastrman* (2001),⁶³ Radka

⁵³ Autor neuveden. Cena Jaroslava Seiferta. *Ústav pro českou literaturu AV ČR: Česká literární bibliografie – Literární ceny* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <http://www.ucl.cas.cz/ceny/?c=5>

⁵⁴ Autor neuveden. Oceněné knihy – Cena Jaroslava Seiferta. *CzechLit: Moravská zemská knihovna* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://www.czechlit.cz/cz/hlavni-oceneni/cena-jaroslava-seiferta/>

⁵⁵ RAMPAS, Zdeněk. Cena Karla Čapka: Informace. *ČS Fandom* [online]. 30.3.2020 [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: fandom.cz/index.php/ckc

⁵⁶ Autor neuveden. Cena Karla Čapka. *Ústav pro českou literaturu AV ČR: Česká literární bibliografie – Literární ceny* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <http://www.ucl.cas.cz/ceny/?c=17>

⁵⁷ Autor neuveden. Cena Karla Čapka. *České centrum mezinárodního Pen klubu* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://www.penklub.net/copy-of-charta-pen-klubu>

⁵⁸ Tamtéž.

⁵⁹ Autor neuveden. Nominace a ceny 2020. *Zlatá stuha* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <http://www.zlatastuha.cz/cs/archiv#cat1>

⁶⁰ Autor neuveden. O ceně. *Zlatá stuha* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <http://www.zlatastuha.cz/cs>

⁶¹ Autor neuveden. Zlatá stuha. *Ústav pro českou literaturu AV ČR: Česká literární bibliografie – Literární ceny* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <http://www.ucl.cas.cz/ceny/?c=58>

⁶² Autor neuveden. O Liteře. *Magnesia Litera* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://www.magnesia-litera.cz/o-litere/>

⁶³ URBAN, Miloš. *Hastrman*. Praha, 2001. ISBN 80-7203-347-6.

Malého za poezii *Větrní* (2005)⁶⁴ nebo Danielu Hodrovou za knihu *Točité věty* (2015),⁶⁵ která byla oceněna jako kniha roku⁶⁶ a mnoho dalších. Všechny vítěze jednotlivých kategorií můžeme jednoduše dohledat na webových stránkách ceny www.magnesia-litera.cz, konkrétně v sekci „historie“.

Cena Josefa Škvoreckého oceňuje česká beletristická díla od roku 2007.⁶⁷ Ocenění si mj. odnesla také Petra Hůlová s románem *Stanice Tajga* (2008)⁶⁸ nebo Kateřina Tučková za své dílo *Žitkovské bohyně* (2012).⁶⁹ Cena Jiřího Orteny, „prestižní ocenění pro mladé autory“, ať už se jedná o prózu či poezii, byla poprvé předána v roce 1987. Od roku 2009 ji spravuje Svaz českých knihkupců a nakladatelů. Jedná se o cenu, kterou může každý autor získat pouze jednou a maximální věková hranice stanovená pro nominaci, následně i ocenění, je 30 let.⁷⁰

Nakonec jsem vybrala dvě literární soutěže, jež jsou určeny pro mladé, doposud neznámé spisovatele. Tyto dvě níže zmíněné soutěže se svou formou nejvíce podobají soutěži o cenu Vladimíra Vokolka.

Literární soutěž Františka Halase zachycuje tvorbu mladých autorů, kteří ocení „popostrčení“ k prvním krokům do literárního světa. Soutěže se může zúčastnit kdokoliv ve věkovém rozmezí 15 až 29 let s dosud nepublikovanou, česky psanou básnickou tvorbou.⁷¹ Ocenění probíhá od roku 1972, s výjimkou roku 2010, pravidelně každý rok a hlavním pořadatelem se stalo město Kunštát.⁷² Tato soutěž má nejvíce podobných rysů s Literární soutěží o cenu Vladimíra Vokolka.

Literární soutěž Hořovice Václava Hraběte nese název po básníkovi, jenž ve městě Hořovice studoval tamější gymnázium.⁷³ Uděluje ocenění mladým, dosud nepublikovaným

⁶⁴ MALÝ, Radek. *Větrní*. Brno, 2005. ISBN 80-7227-227-6.

⁶⁵ HODROVÁ, Daniela. *Točité věty*. Praha, 2015. ISBN 978-80-7530-003-4.

⁶⁶ Autor neuveden. Magnesia Litera. *Ústav pro českou literaturu AV ČR: Česká literární bibliografie – Literární ceny* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <http://www.ucl.cas.cz/ceny/?c=1>

⁶⁷ Autor neuveden. Cena Josefa Škvoreckého. *Josef Škvorecký: Česko-kanadský spisovatel – prozaik, esejista, překladatel a exilový nakladatel* [online]. 11.11.2018 [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://www.skvorecky.cz/?p=4331>

⁶⁸ HŮLOVÁ, Petra. *Stanice Tajga*. Praha, 2008. ISBN 80-7215-336-7.

⁶⁹ TUČKOVÁ, Kateřina. *Žitkovské bohyně*. Brno, 2012. ISBN 978-80-7294-528-3.

⁷⁰ Autor neuveden. Statut ceny Jiřího Orteny. *Cena Jiřího Orteny* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://www.cenajirihoortena.cz/>

⁷¹ Autor neuveden. O nás. *Literární soutěž Františka Halase: Internetové stránky věnující se současnosti i historii tradiční soutěže pro mladé autory poezie* [online]. 17.10.2018 [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/o-nas/>

⁷² Autor neuveden. Literární soutěž Františka Halase. *Ústav pro českou literaturu AV ČR: Česká literární bibliografie – Literární ceny* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <http://www.ucl.cas.cz/ceny/?c=111>

⁷³ Autor neuveden. Stanovy literární soutěže. *Hořovice: Oficiální stránky města* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z: <https://www.mesto-horovice.eu/volny-cas/tradicni-akce/horovice-vaclava-hrabete/>

básníkům od 14 do 25 let za maximálně 5 zaslaných básní. „Cílem je vyhledávat talentované mladé autory a umožnit jim vzájemnou konfrontaci.“⁷⁴ Soutěž probíhá již od roku 1994 každý sudý rok.⁷⁵

⁷⁴ Tamtéž.

⁷⁵ Autor neuveden. Hořovice Václava Hraběte. *Ústav pro českou literaturu AV ČR: Česká literární bibliografie – Literární ceny* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z: <http://www.ucl.cas.cz/ceny/index.php?c=35>

3. Literární soutěž o cenu Vladimíra Vokolka

3.1. Kdo byl Vladimír Vokolek

Český básník, prozaista, esejista, narozen v Pardubicích na počátku roku 1913, byl nejmladší ze tří bratrů Vokolkových.⁷⁶ Během svých studií na vysoké škole v Praze, která nedokončil, se sblížil s několika spisovateli, například s Františkem Hrubínem nebo Josefem Florianem a začal psát jeho první verše. Po neúspěších prvních vysokoškolských let se vrátil absolvovat knihovnické kurzy, díky nimž byl dosazen na místo ředitele Okresní lidové knihovny v Děčíně. Ani tam ovšem nesetřval dlouho. Po čtyřech letech roku 1949 byl jakožto ředitel odvolán a o pět let později z knihovny zcela propuštěn, v Ústeckém kraji však zůstal. Nadále se věnoval literatuře a psaní, avšak pracoval mj. jako kantor a redaktor. V polovině roku 1988 zemřel ve věku 75 let.

3.2. První kroky ke stvoření literární ceny

Literární soutěž o cenu Vladimíra Vokolka probíhá více než 20 let ve městě Děčín (Ústecký kraj).⁷⁷ Vůbec poprvé vychází na světlo české literární kultury roku 1997 „s cílem objevovat nové básnické talenty“⁷⁸ a snaží se zastat místo startovního můstku do literárního života mladých autorů, a to konkrétně autorů poetické tvorby. Již tehdy byl osloven mj. i pan Ladislav Zoubek, ředitel Městské knihovny Děčín, tehdejším ministrem kultury, zdali by se stal jedním z porotců této nově připravované literární ceny, kterou dostalo na starost uspořádat město.

Jeho odpověď zněla ano. Spolu s ním usedl do křesel porotců také spoluzakladatel soutěže básník Radek Fridrich (narozen v Děčíně a nyní je externím pracovním Pedagogické fakultě Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem)⁷⁹, dále Ivo Harák (taktéž působící na PF UJEP jakožto odborný asistent, vyučuje zde úvod do studia literární teorie, tvůrčí psaní a

⁷⁶ Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující odstavce. Kolektiv autorů. *Jméno Vokolek*. Praha, 2011, s. 251. ISBN 978-80-7215-420-3.

⁷⁷ Pokud není uvedeno jinak, obecné informace o soutěži jsou čerpané z rozhovoru s pořadatelem Ladislavem Zoubkem. ZOUBEK, Ladislav. Osobní rozhovor s ředitelem Městské knihovny Děčín [ústní sdělení]. Děčín, 3.3.2021. Uloženo v archivu autorky.

⁷⁸ Ústav pro českou literaturu AV ČR: Česká literární bibliografie – Literární ceny [online]. [cit. 2021-04-23]. Dostupné z: <http://www.ucl.cas.cz/ceny/?c=22>

⁷⁹ Mgr. Radek Fridrich. *Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem: Pedagogická fakulta* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://www.pf.ujep.cz/cs/kontakt/radek-fridrich>

literární kritiku)⁸⁰ a Tomáš Řezníček (narozen a píšící v Děčíně, autor básnických sbírek *Ranžír přede mnou* (2005)⁸¹ nebo *Neprávem zvaný kozodoj* (2005).⁸² Jde o básníky, kteří se ve městě Děčín narodili.

„V Děčíně vyhlášena Literární cena Vladimíra Vokolka by měla být poctou zemřelému básníkovi, jenž v tomto městě prožil čtyřicet nepřilíš radostných let, poněkud pozdním uznáním významné osobnosti české kultury, ale i připomenutí člověka, jenž vždy pozorně naslouchal.“⁸³ Tato slova napsal první předseda poroty na úvod vůbec prvního sborníku této ceny, sám syn Vladimíra Vokolka, taktéž básník, prozaista, výtvarník a publicista Václav Vokolek, jeden ze tří zakladatelů nakladatelství Triáda, které vzniklo roku 1994.⁸⁴ Václav Vokolek, jenž taktéž pomohl ke vzniku této literární soutěže, se stal prvním předsedou poroty na dlouhých devět ročníků, od roku 19997 až do roku 2005. Poté ho na dva roky vystřídala tehdejší členka poroty Marta Ljubková. Následující léta si vzal na starost Radek Fridrich, člen poroty od samého počátku této literární soutěže. Od dvanáctého ročníku je to právě on, kdo předsedá porotě.

3.3. Jednotlivé ročníky v průběhu let

Od prvního ročníku je pro porotce a pořádající taktéž důležitá anonymita soutěžících. Každý porotce dostává pro hodnocení do rukou díla pouze s čísly, nikoli se jmény. První rok byla soutěž určena jen pro věkovou kategorii 15 až 19 let.⁸⁵ Zúčastnilo se 29 mladých zájemců o poezii a podmínkou bylo maximálně 15 básní. První místo vyhlášeno nebylo. Druhé místo obsadily hned dvě účastnice, Lída Svobodová (Pňov) a Petra Šebrlová (Ústí nad Labem). Oběma tehdy bylo 18 let. Třetí místo obsadil Jan Krblich (Praha 6, taktéž v 18 letech) a čestné uznání poroty vybojovala Jiřina Závodná (Děčín, v 16 letech). Údajně již nikdo z nich v žádné další literární soutěži neúčinkoval a domnívám se, že ani ve spisovatelské tvorbě nadále nepokračovali.

Následující ročníky byly ve znamení proměn. Vedení druhého ročníku (1998) přebírá od města knihovna. Soutěž měla úspěšný vstup do literárního pole a již tento rok se dá mluvit o celostátní soutěži. „*Druhý ročník Literární ceny Vladimíra Vokolka probíhá v roce smutného*

⁸⁰ PaedDr. Ivo Harák, Ph.D. *Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem: Pedagogická fakulta* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://www.pf.ujep.cz/cs/kontakt/harak-ivo>

⁸¹ ŘEZNÍČEK, Tomáš. *Ranžír přede mnou*. Děčín, 1999. ISBN 80-85058-48-0.

⁸² ŘEZNÍČEK, Tomáš. *Neprávem zvaný kozodoj*. Děčín, 2005. ISBN 80-85058-13-8.

⁸³ Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 1997*. Děčín, 1997, s. 2.

⁸⁴ Kolektiv autorů. *Jméno Vokolek*. Praha, 2011, s. 413. ISBN 978-80-7215-420-3.

⁸⁵ Platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 1997*. Děčín, 1997.

výročí. Právě před deseti roky totiž básník a filosof Vladimír Vokolek zemřel.“⁸⁶ Jelikož se ředitel knihovny Ladislav Zoubek stává vedoucím ceny, nemůže již nadále setrvávat jakožto porotce. Přicházejí mu práce účastníků spolu se jménem, věkem a městem bydliště, což by mohlo ovlivnit jeho posuzování. Maximální počet hodnocených stran se udává 20. Dále se mění také věkové kategorie. Soutěž se nově uskutečňuje ve dvou kategoriích – autoři do 23 let včetně (dolní hranice není stanovena) a autoři 24 až 30 let včetně. Mimo Ladislava Zoubka odstoupil z poroty také Ivo Harák. Nahradil je Robert Krumphanzl, spisovatel a spoluzakladatel nakladatelství Triáda⁸⁷ a literární historik Vladimír Novotný.

Obě kategorie měly poprvé svého vítěze.⁸⁸ Mladším výhercem se stal Daniel Soukup (Praha 7), který v současné době překládá texty, píše básně,⁸⁹ a je proděkanem Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze.⁹⁰ Jeho nejnovější básnická sbírka nese název *Vnitřní Mongolsko* (2020).⁹¹ Druhé místo obsadila Kateřina Rudčenkova (Praha 7), jenž získala cenu Magnesia Litera za poezii⁹² se sbírkou *Chůze po dunách* (2013),⁹³ a třetí místo obsadil Viki Shock (Praha 4), taktéž český spisovatel, v současné době archivář.⁹⁴ V kategorii 24–30 let zvítězil M. F. Houbička (Heřmanův Městec), na druhém místě skončil Jan Pavel (Praha 14), český básník a prozaik,⁹⁵ mj. také redaktor v nakladatelství *Slovarť*,⁹⁶ autor knihy *I smrt se zahojí* (2007)⁹⁷ nebo básnické sbírky *Mělké pánve ...a křik havranů na kopcích* (2004).⁹⁸ Na místě třetím se umístil Michal Jareš (Liberec), básník, historik, editor a publicista,⁹⁹ člen

⁸⁶ Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 1998*. Děčín, 1998, s. 2. ISBN 80-85058-12-X.

⁸⁷ Nakladatelství Triáda. *Nakladatelství Triáda* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <http://www.triada.net/index.php?str=triada.php>.

⁸⁸ Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 1998*. Děčín, 1998. ISBN 80-85058-12-X.

⁸⁹ Autor neuveden. Daniel Soukup. *Host* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z: <https://www.hostbrno.cz/soukup-daniel/>

⁹⁰ Autor neuveden. Daniel Soukup. *Básníci na FF UK* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z: <https://basnici.ff.cuni.cz/autori/daniel-soukup/>

⁹¹ SOUKUP, Daniel. *Vnitřní Mongolsko*. Praha, 2020. ISBN 978-80-207-1970-6.

⁹² Ročník 2014. *Magnesia Litera* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://www.magnesia-litera.cz/rocnik/2014/>

⁹³ RUDČENKOVÁ, Kateřina. *Chůze po dunách*. Praha, 2013. ISBN 978-80-87429-51-8.

⁹⁴ Autor neuveden. Viki Shock. *CzechLit: Moravská zemská knihovna* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z: <https://www.czechlit.cz/cz/autor/viki-shock-cz/>

⁹⁵ Autor neuveden. Jan Pavel. *ČBDB: Československá bibliografická databáze* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z: <https://www.cbdb.cz/autor-239-jan-pavel>

⁹⁶ Kontakt. *Slovarť: Knihy moderního člověka* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z: https://www.slovarť.cz/kontakt.html?page_id=179

⁹⁷ PAVEL, Jan. *I smrt se zahojí*. Praha, 2017. ISBN 978-80-7391-018-1.

⁹⁸ PAVEL, Jan. *Mělké pánve ...a křik havranů na kopcích*. Příbram, 2004. ISBN 80-86240-77-0.

⁹⁹ Autor neuveden. Lidé: Michal Jareš. *Tvar: Obtýdeník živé literatury* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z: <https://itvar.cz/lide/michal-jares>

Oddělení literární lexikologie na Ústavu české literatury AV ČR,¹⁰⁰ spoluautor monografie *Dějiny české detektivky* (2020).¹⁰¹ Ocenění básníci svůj boj a přední příčky neměli vůbec jednoduchý. Své práce zaslalo totiž 158 účastníků, což je druhý nejvyšší počet za celou historii soutěže až dodnes.

Třetí ročník (1999) byl pozměněn jen lehce. Kategorie se upravily na: autoři 15–21 let včetně a 22–30 let včetně.¹⁰² Ani porota nezůstala stejná. Na místo Roberta Krumphanzla přichází Věra Sowinská. V první kategorii dosáhl na nejvyšší příčku Jan Kačena (Most), na druhé místě skončil Miroslav Klimeš (Bílina) a třetí místo oslavovala Marie Kantůrková (Praha 10). Ve starší kategorii se vítězkou stala Beata Reimannová (Teplice), hned za ní skončil opět Jan Pavel, který tím obhájil druhé místo z minulého ročníku. Třetí místo obsadil Vít Jarolím (Děčín), ocenění poroty si tentokrát odnesla Kateřina Rudčenková. Celkem se zúčastnilo 80 lidí z celé České republiky.

Stejné složení poroty a věkových kategorií zůstaly i pro nadcházející čtvrtý ročník (2000), kdy se přihlásilo 125 účastníků.¹⁰³ V kategorii do 21 let byl nejlepší na druhém místě Vladislav Hřebíček (Strakonice), první místo uděleno nebylo. Třetí místo obsadily společně Helena Hradská (Litovel) a Dagmar Loubalová (Prostějov). V kategorii starších se prvního místa dočkal Jan Losenický (Louny), který momentálně působí jako místostarosta města Kadaň.¹⁰⁴ Druhé místo obsadil Daniel Soukup, jenž opět ukázal po vynechaném ročníku své básnické schopnosti. Třetí místo obsadil Vojtěch Vaner (Liberec) společně s Michalem Šedivým (Dubí), českým básníkem, publicistou a nakladatelem,¹⁰⁵ jehož nejnovější kniha se jmenuje *Kabát i tabák: Úmor dní, lapsus palindromů* (2020).¹⁰⁶

Pátý ročník (2001) byl nejsilnější, co se autorské účasti týče. Zapsalo se tehdy rekordních 160 účastníků.¹⁰⁷ V porotě vystřídala Věru Sowinskou Marta Ljubková, dnešní

¹⁰⁰ Mgr. Michal Jareš, Ph.D. *Ústav pro českou literaturu AV ČR: Institute of Czech Literature of the CAS* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z: <http://www.ucl.cas.cz/cs/pracovnici/vyzkumni-pracovnici/132-jares-michal?personid=78>

¹⁰¹ JAREŠ, Michal. MANDYS, Pavel. *Dějiny české detektivky*. Praha, 2020. ISBN 978-80-7432-977-7.

¹⁰² Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 1999*. Děčín, 1999. ISBN 80-85058-36-7.

¹⁰³ Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 2000*. Děčín, 2000. ISBN 80-85058-72-3.

¹⁰⁴ Autor neuveden. Mgr. Jan Losenický: Životopis. *ODS: Ústecký kraj* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.ods.cz/region.ustecky/profil/4725-jan-losenicky>

¹⁰⁵ Autor neuveden. O autorovi a editorovi. *Milan Šedivý: básník, publicista, nakladatel* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://milan-sedivy.webnode.cz/o-autorovi/>

¹⁰⁶ ŠEDIVÝ, Michal. *Kabát i tabák. Úmor dní, lapsus palindromů*. Plzeň, 2020. ISBN 978-80-88282-08-2.

¹⁰⁷ Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 2001*. Děčín, 2001. ISBN 80-85058-01-4.

šéfdramaturgyně Národního divadla v Praze.¹⁰⁸ Experimentovalo se a krom poezie se mohla zaslat i esejistická práce o básnické tvorbě ve starší kategorii. To však nemělo moc kladných ohlasů, nebyla oceněna žádná práce, a tak se od toho následně odstoupilo. Změnil se taktéž požadavek na maximální počet stran, a byl snížen na 10. První místo za mladší kategorii uděleno nebylo. Nejlepší, tedy druhé místo, si odnesl Petr Váradí (Děčín). Vladislav Hřebíček opět zaslal svá díla a tentokrát se umístil na místě třetím. Ve starší kategorii zvítězil Daniel Soukup, pro kterého to bylo již druhé vítězství této soutěže a celkově třetí účast. Druhé místo obsadila Vendula Borůvková (Řešetova Lhota), česká spisovatelka,¹⁰⁹ autorka cestopisné knihy pro děti *Annie a berlepsové* (2014)¹¹⁰ a šéfredaktorka časopisu *100+1 historie*.¹¹¹ Byla mj. oceněna v roce 2019 cenou Magnesia Litera – Litera za její druhou knihu pro děti a mládež¹¹² *1918 aneb Jak jsem dal gól přes celé Československo* (2018).¹¹³ Třetí místo po roce opět obhájil Milan Šedivý.

Šestý ročník (2002) zaznamenal výpadek v porotě. Odstoupil z ní Vladimír Novotný, a tak poprvé nebyli členové poroty čtyři, ale pouze tři – Radek Fridrich, Tomáš Řezníček a Marta Ljubková.¹¹⁴ Předsedou poroty i nadále setrval Václav Vokolek. Kategorie zůstaly nepozměněné. Mezi mladšími účastníky exceloval Oto Dymokurský (Liberec), za ním se na druhé místo propal Jakub Svoboda (Brno), na třetí umístění dosáhl Ondřej Parus. (Praha 9). Ve starší kategorii zvítězil Vladislav Hřebíček, který si tím polepšil z předešlého třetího a druhého místa mezi mladšími v předchozích ročnících. Zuzana Gabrišová (Brno), autorka básnické sbírky *Ráno druhého dne* (2015)¹¹⁵ a mj. písíci do literárního časopisu *Tvar*,¹¹⁶ obsadila druhé místo. Třetím místem byl oceněn Gabriel Pleska (Rakovník). Zúčastnilo se tehdy celkem 112 zájemců.

¹⁰⁸ Autor neuveden. Marta Ljubková: Biografie. *Národní divadlo* [online]. Leden 2021 [cit. 2021-5-25].

Dostupné z: <https://www.narodni-divadlo.cz/cs/profil/marta-ljubkova-1605604>

¹⁰⁹ Autor neuveden. Vendula Borůvková. *Host* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z:

<https://www.hostbrno.cz/boruvkova-vendula/>

¹¹⁰ BORŮVKOVÁ, Vendula. *Annie a berlepsové*. Brno, 2014. ISBN 978-80-7491-238-2.

¹¹¹ Tým Extra Publishing: Redakce historických a populárně-naučných časopisů. *Extra Publishing: Radost z poznání* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.epublishing.cz/tym-extra-publishingu>

¹¹² Ročník 2019. *Magnesia Litera* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://magnesia-litera.cz/rocnik/2019/>

¹¹³ BORŮVKOVÁ, Vendula. *1989 aneb Jak jsem dal gól přes celé Československo*. Brno, 2018. ISBN 978-80-7577-610-5.

¹¹⁴ Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolky 2002*. Děčín, 2002. ISBN 80-85058-03-0.

¹¹⁵ GABRIŠOVÁ, Zuzana. *Ráno druhého dne*. Praha, 2015. ISBN 978-80-7438116-4.

¹¹⁶ Zuzana Gabrišová. *Tvar: Obtýdeník živé literatury* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://itvar.cz/lide/zuzana-gabrisova>

Roku 2003, neboli sedmý ročník Literární ceny Vladimíra Vokolka, se již dostává struktura kategorií do dnešní podoby. Nově jsou děleny tři kategorie – autoři od 15 do 18 let včetně, autoři od 19 do 24 let včetně a autoři od 25 do 35 let včetně.¹¹⁷ Celkem se přihlásilo 107 mladých autorů. Do výše zmiňovaných jmen porotců zapadá jako čtvrtý Michal Jareš, který již dříve poslal své práce do soutěže a nyní má možnost hodnotit ostatní. V nejmladší kategorii první ani druhé místo uděleno nebylo, pouze to třetí, které si zasloužila Zuzana Fílová (Plzeň), a ocenění poroty pro Nikolu Šubrtovou (Nezabudice). V kategorii 19–24 let vyhrála Paflapé¹¹⁸ (Třebíč), druhé místo obhájil Jakub Svoboda a třetí místo patřilo Ireně Václavíkové (Dobroslavice), české autorce básnických sbírek *Zámlky* (2005)¹¹⁹ nebo například *Sen o třetí plíci* (2018).¹²⁰ Dnes ji však známe jako Irenu Šťastnou. Za svou básnickou sbírku *Žvýkání jader* (2015)¹²¹ byla nominována roku 2016 na cenu za poezii Magnesia Litera.¹²² V poslední kategorii 25 až 35 let tomu bylo podobně jako v té první. Nejlepším umístěním se stalo třetí místo pro Tomáše Makaja (Strašnice), spisovatele několika místopisů především z oblasti Brd,¹²³ jako je například kniha *Střední Brdy na starých fotografiích a pohlednicích* (2010),¹²⁴ na které spolupracoval se spisovatelem Petrem Prášilem. Ocenění poroty si odnesl Davida M. Koubka (Krásná Lípa).

Následující léta se kategorie ustálily a již více se neměnily. Nezměnil se ani maximální počet 10 hodnocených stran. Co se však opět měnilo, byli porotci. Stejně sestavení ze sedmého ročníku vydrželo ještě následující dva roky. Roku 2006, při pořádání desátého ročníku, vystřídala Marta Ljubková na pozici předsedy poroty Václava Vokolka, který odstoupil. Nově se do poroty dostává básník a literární teoretik Jiří Koten (dnes působící na Univerzitě J. E. Purkyně v Ústí nad Labem).¹²⁵ Roku 2008 – dvanáctý ročník – přebírá předsednictví Radek Fridrich, na jeho místo porotce přichází Kateřina Tošková. Stejně složení, jenž se utvořilo tento rok, je ve spojení s literární soutěží již více než 10 let.

¹¹⁷ Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 2003*. Děčín, 2003. ISBN 80-85058-05-7.

¹¹⁸ Pseudonym.

¹¹⁹ VÁCLAVÍKOVÁ, Irena. *Zámlky*. Brno, 2005. ISBN 80-7294-176-3.

¹²⁰ ŠTASTNÁ, Irena. *Sen o třetí plíci*. Ostrava, 2018. ISBN 978-80-87485-55-2.

¹²¹ ŠTASTNÁ, Irena. *Žvýkání jader*. Brno, 2015. ISBN 978-80-905904-2-7.

¹²² Ročník 2016. *Magnesia Litera* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.magnesia-litera.cz/rocnik/2016/>

¹²³ Autor neuveden. Makaj Tomáš. *Nakladatelství STARÝ MOST: Vaše cesta do světa knih* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.starymost.cz/autori/makaj-tomas>

¹²⁴ MAKAJ, Tomáš – PRÁŠIL, Petr. *Střední Brdy na starých fotografiích a pohlednicích*. Praha, 2010. ISBN 978-80-86914-23-7.

¹²⁵ Mgr. Koten Jiří, Ph.D. *Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem: Pedagogická fakulta* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.pf.ujep.cz/cs/kontakt/koten-jiri>

Osmého ročníku (2004) se zúčastnilo 57 autorů.¹²⁶ V nejmladší kategorii 15 až 18 let obstála pouze Tereza Syrová (Děčín) na třetím místě, Julie Miletínová (Pardubice) byla oceněna porotou. V kategorii 19 až 24 let slavil vítězství Luboš Majzlík (Psáry), na druhém místě se umístil Ivo Brzák (Hodonín) a na třetím Marta Jirousová (Stará Říše), autorka básnických sbírek *Procházka s andělem* (2007)¹²⁷ nebo *Děti deště* (2013),¹²⁸ která se do literární rodiny již narodila.¹²⁹ V nejstarší kategorii první příčku obsadil Petr Štěpánek (Praha). Místo za ním zůstalo beze jména, až na třetím místě skončili Paflapé, jenž zaznamenala nejvyšší umístění již v předchozím ročníku soutěže, a Irena Václavíková (Dobroslavice), která po roce zopakovala své umístění.

Devátý ročník (2005) byl skoro dvakrát početnější než předchozí. Přihlásilo se 102 účastníků.¹³⁰ Umístění v kategorii nejmladších dopadlo naprosto totožně, jako v osmém ročníku, tudíž Tereza Syrová byla jakožto nejlepší na třetím místě, a Julie Miletínová si opět po roce zasloužila ocenění poroty. V další kategorii uspěl na prvním místě Richard Klíčnický (Praha 6), Jiří Palán skončil na místě druhém, a to třetí obsadila opět Marta Veselá Jirousová. Mezi nejstaršími účastníky rozhodla porota nejvyšší umístění udělit Petru Kukulovi (Brandýs nad Labem), českému spisovateli, autorovi básnických sbírek *Hejna ptáku a všechno* (2011)¹³¹ nebo *Předposlední vlak* (2017).¹³² Momentálně působí jako správce sociálních sítí a specialista komunikace Národní knihovny České republiky.¹³³ Druhé místo obsadila česká básnířka a redaktorka¹³⁴ Jitka N. Srbová (Praha 5), jejíž debutová sbírka básní nese název *Někdo se loudá po psím* (2011).¹³⁵ Ke třetímu místu se propsal Oskar Mainx (Ostrava), básník, jenž dnes působí na Ústavu bohemistiky a knihovnictví Slezské univerzity v Opavě jakožto odborný konzultant.¹³⁶

¹²⁶ Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 2004*. Děčín, 2004. ISBN 80-85058-08-1.

¹²⁷ VESELÁ JIROUSOVÁ, Marta. *Procházka s andělem*. Dauphin, 2007. ISBN 978-80-7272-114-6.

¹²⁸ VESELÁ JIROUSOVÁ, Marta. *Děti deště*. Praha, 2013. ISBN 978-80-7215-449-4.

¹²⁹ Autor neuveden. Marta Veselá Jirousová. *Nakladatelství MEANDER* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.meander.cz/marta-vesela-jirousova/>

¹³⁰ Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 2005*. Děčín, 2005. ISBN 80-85058-14-6.

¹³¹ KUKAL, Petr. *Hejna ptáku a všeho*. Protis, 2011. ISBN 978-80-7386-084-4.

¹³² KUKAL, Petr. *Předposlední vlak*. Brno, 2017. ISBN 978-80-7227-390-4.

¹³³ Autor neuveden. Petr Kukul: Muž a vlak a slabikář. *Divadlo Husa na provázku* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.provazek.cz/cs/pe-tr-kukal>

¹³⁴ Autor neuveden. Jitka N. Srbová. *Dauphin* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: http://www.dauphin.cz/info_srbova.html

¹³⁵ SRBOVÁ, Jitka. *Někdo se loudá po psím*. Dauphin, 2011. ISBN 978-80-7272-385-0.

¹³⁶ Profil zaměstnance: Mgr. Oskar Mainx, Ph.D. *Slezská univerzita: Filozoficko-přírodovědecký fakulta v Opavě* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.slu.cz/fpf/cz/profil/10813>

Roku 2006 probíhal desátý ročník literární ceny. Na stránky sborníků se poprvé dostává úvodních „několik slov poroty o jednotlivých kategoriích“.¹³⁷ Zúčastnilo se tehdy 57 zájemců. V první kategorii 15 až 18 let bylo uděleno pouze druhé místo Vítu Procházkovi (Strakonice) a ocenění poroty Haně Jirků (Brno). Ve druhé kategorii byla první místem vyznamenána Jana Hradilová (Přerov), druhým poté Stanislav Černý (Štamberk), český básník známý například pro své básnické sbírky *Na vlastní kůži verše* (2008)¹³⁸ nebo *Jsem v rozpacích* (2015).¹³⁹ V letošním roce mu vyšla nová kniha *Té nula* (2021).¹⁴⁰ Za ním na třetím místě skončil Ondřej Hanus (Nemějíce), taktéž český básník, překladatel a publicista,¹⁴¹ jehož debutovou knihou se stala básnická sbírka *Stínohrad* (2011).¹⁴² V roce 2017 vydal sbírku *Volné verše*, za kterou byl následující rok nominován na cenu Magnesia Litera za poezii.¹⁴³ Porotou oceněna Hana Prokšová (Praha) momentálně setrvává jako odborná asistentka na Ústavu českého jazyka a teorie komunikace Filozofické fakulty Univerzity Karlovy.¹⁴⁴ Nejstarší kategorie se dočkala hned dvou prvních míst, které porotci rozdělili mezi Jakuba N. Ouhrabka (Liberec), pedagoga, který ovšem na svou básnickou stránku nezapomněl a prosazuje se především v literárních časopisech,¹⁴⁵ a Martina Zbořila (Praha). Druhým místem byl oceněn Jan Przybyla (Frýdek-Místek) a třetí místo obsadil Ondřej Kvas (Šlapanice).

V jedenáctém ročníku (2007) se přihlásilo 47 autorů.¹⁴⁶ Apolena Rychlíková (Brno) byla jako jediná oceněná třetím místem z řad nejmladších autorů. Ve starší kategorii byla obsazena všechna místa. Prvenství v této kategorii 19 až 24 let obhájila Jana Hradilová. S druhým místem odcházel Jonáš Červinka (Liberec), třetí místo si odnesla Kateřina Komorádová (Jindřichův Hradec). Mezi nejstaršími si první příčku zapsala Lenka Juráčková (Nový Jičín), jenž se o rok později dostala do širšího literárního povědomí díky sbírce *Sukně s hnědavými suky* (2008).¹⁴⁷ Druhé místo obsadil Lukáš Vlček (Brno) a na třetí místě skončil

¹³⁷ Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 2006*. Děčín, 2006. ISBN 80-85058-15-4.

¹³⁸ ČERNÝ, Stanislav. *Na vlastní kůži verše*. Jaroslav Vacl, 2008. ISBN 978-80-254-1702-7.

¹³⁹ ČERNÝ, Stanislav. *Jsem v rozpacích*. Praha, 2015. ISBN 978-80-7438-128-7.

¹⁴⁰ ČERNÝ, Stanislav. *Té nula*. Vlastním nákladem, 2021. ISBN 978-80-270-9159-1.

¹⁴¹ Autor neuveden. Ondřej Hanus. *Spisovatelé do knihoven* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.slu.cz/fpf/cz/profil/10813>

¹⁴² HANUS, Ondřej. *Stínohrad*. Brno, 2011. ISBN 978-80-904160-2-4.

¹⁴³ Ročník 2018. *Magnesia Litera* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://magnesia-litera.cz/rocnik/2018/>

¹⁴⁴ Hana Prokšová. *Ústav českého jazyka a teorie komunikace: Filozofická fakulta Univerzita Karlova* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://ucjtk.ff.cuni.cz/ustav/lide/zamestnanci/mgr-hana-proksova/>

¹⁴⁵ Autor neuveden. Jakub Nykos Ouhrabka. *Tvar: Občedník živé literatury* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://itvar.cz/lide/jakub-nykos-ouhrabka>

¹⁴⁶ Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 2007*. Děčín, 2007. ISBN 978-80-85058-18-5.

¹⁴⁷ JURÁČKOVÁ, Lenka. *Sukně s hnědavými suky*. Most, 2008. ISBN 978-80-86654-21-8.

Ivan Kopečný (Hradec Králové). Uznání porotců si odnesli Aleš Kauer (Šumperk), výtvarník, básník a zakladatel nakladatelství Adolescent,¹⁴⁸ a Miroslav Boček (Dobčice), autor básnické sbírky *Některé mraky létají pomaleji* (2011).¹⁴⁹

Do dvanáctého ročníku soutěže (2008) se zapsalo 48 autorů.¹⁵⁰ V nejmladší kategorii patřil mezi nejúspěšnější na druhé příčce Michael Alexa (Brno), český překladatel polské literatury,¹⁵¹ na místě třetím skončila Natálie Paterová (Hlučín), česká básnička sbírek *Uvnitř kosti duha* (2012)¹⁵² nebo *Co když* (2019).¹⁵³ Ve druhé kategorii první místo obsadila Tereza Verecká (Praha), autorka hry *Kamenná, divná věc...* (2017)¹⁵⁴ prosazující se především v divadelní sféře.¹⁵⁵ Druhou příčku zaznamenal Tomáš Tománek (Děčín), od července roku 2020 editorem v Lidových novinách¹⁵⁶ a autor básnické sbírky *Ptačí král* (2014).¹⁵⁷ Třetí pozici obsadil Ondřej Hanus, který umístění zopakoval po dvou letech ve stejné kategorii. Ocenění porotců získal Lukáš Vavrečka (Humpolec), prozaik a básník¹⁵⁸ působící jako ediční referent Filozofické fakultě Univerzity Pardubice.¹⁵⁹ Mezi jeho publikace patří například detektivní příběh *Alibi na příští noc* (2014)¹⁶⁰, thriller *Tesla Noir* (2020)¹⁶¹ nebo básnická sbírka *Vyhnanec s křídly* (2008).¹⁶² V kategorii 25 až 35 let dosáhl na první pozici Dan Jedlička (Opava), překladatel a básník nominovaný v roce 2015 na cenu Magnesia Litera¹⁶³ za sbírku *Sbohem malé nic* (2014).¹⁶⁴ Miroslav Boček opět zaútočil na přední příčky a skončil tentokrát na druhém

¹⁴⁸ Autor neuveden. Aleš Kauer. *Tvar: Občedník živé literatury* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://itvar.cz/lide/ales-kauer>

¹⁴⁹ BOČEK, Miroslav. *Některé mraky létají pomaleji*. Dauphin, 2011. ISBN 978-80-7272-396-6.

¹⁵⁰ Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 2008*. Děčín, 2008. ISBN 978-80-85058-19-2.

¹⁵¹ DOHNÁNSKÝ, Tadeáš. Alexa, Michael. *ILiteratura.cz* [online]. 23.6.2019 [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/41779/alexamichael>

¹⁵² PATEROVÁ, Natálie. *Uvnitř kosti duha*. Ostrava, 2012. ISBN 978-80-87485-05-7.

¹⁵³ PATEROVÁ, Natálie. *Co když*. Ostrava, 2019. ISBN 978-80-87485-67-5.

¹⁵⁴ VERECKÁ, Tereza. *Kamenná, divná věc...* Praha, 2017. ISBN 978-80-7470-181-8.

¹⁵⁵ Tereza Verecká. *Nakladatelství Argo* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://argo.cz/autori/verecka-tereza/>

¹⁵⁶ Tomáš Tománek. *LinkedIn* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://cz.linkedin.com/in/tomas-tomanek-b7a444355>

¹⁵⁷ TOMÁNEK, Tomáš. *Ptačí král*. JT's nakladatelství, 2014. ISBN 978-80-905633-1-5.

¹⁵⁸ Autor neuveden. Medailon. *Lukáš Vavrečka* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.lukasvavrecka.cz/?p=1>

¹⁵⁹ Mgr. Lukáš Vavrečka. *Univerzita Pardubice* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.upce.cz/user/1916/f0b2cd75-7a24-436b-adbd-45567618f8ae>

¹⁶⁰ VAVREČKA, Lukáš. *Alibi na příští noc*. Nakladatelství Pavel Mervart, 2014. ISBN 978-80-7465-095-6.

¹⁶¹ VAVREČKA, Lukáš. *Tesla noir*. Brno, 2020. ISBN 978-80-275-0243-1.

¹⁶² VAVREČKA, Lukáš. *Vyhnanec s křídly*. Nakladatelství Pavel Mervart, 2008. ISBN 978-80-86818-62-7.

¹⁶³ Ročník 2015. *Magnesia Litera* [online]. [cit. 2021-5-7]. Dostupné z: <https://www.magnesia-litera.cz/rocnik/2015/>

¹⁶⁴ JEDLIČKA, Dan. *Sbohem malé nic*. Perplex, 2014. ISBN 978-80-87370-13-1.

místě, Ladislav Puršl (Praha), publikující v literárních časopisech,¹⁶⁵ se umístil na místě třetím. Daniel Hradecký (Meziboří) byl oceněn porotou. Prosazuje svou poezii a zároveň i tvorbu prózy. Mezi jeho básnické sbírky patří například *64* (2013)¹⁶⁶ nebo *Přibližování dřeva* (2019),¹⁶⁷ mezi prozaické knihy patří například dílo *Tři kapitoly* (2020).¹⁶⁸ Za tyto tři publikace byl nominován na literární cenu Magnesia Litera.¹⁶⁹

Třináctý ročník (2009) zaznamenal 42 účastníků.¹⁷⁰ V nejmladší kategorii 15 až 18 let bylo uděleno první místo Alžbětě Michalové (Brno), jenž dnes působí jako dramaturgyně v divadle,¹⁷¹ mimo to vydala sbírku *Zřetelně nevyprávíš* (2014).¹⁷² Druhé místo patřilo Kristýně Montagové (Opava), jejíž jediná básnická publikace nese název *Příště to nenechat zajít tak daleko* (2016).¹⁷³ V kategorii 19 až 24 let vystoupal na nejvyšší stupeň vítězů Ondřej Hložek (Opava), literární kritik a básník¹⁷⁴ sbírek *Domů* (2013)¹⁷⁵ nebo *Řez kamenem* (2019).¹⁷⁶ Hned za ním skončila na druhém místě Jana Orlová (Kunovice), básnířka a performerka,¹⁷⁷ autorka děl *Čichat oheň* (2013)¹⁷⁸ a *Újedě* (2017).¹⁷⁹ Třetí místo zastoupila Lucie Ferstová (Svinaře). V nejstarší kategorii exceloval Ondřej Novotný (Praha), druhé místo obsadil Richard Vysloužil (Palkovice) a to třetí Lukáš Bárta (Ostrava), autor sbírky *Potichu odstřelované pilíře* (2012).¹⁸⁰ Ocenění poroty získaly dvě ženy, Žaneta Lichtenbergová (Praha) a Simona Racková (Praha), básnířka, literární kritička¹⁸¹ a autorka sbírek *Přítelkyně* (2007)¹⁸² nebo *Zatímco hlídací psi spí* (2017).¹⁸³

¹⁶⁵ Autor neuveden. Puršl Ladislav. *Host* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.hostbrno.cz/pursl-ladislav/>

¹⁶⁶ HRADECKÝ, Daniel. *64*. Perplex, 2013. ISBN 978-80-87370-10-0.

¹⁶⁷ HRADECKÝ, Daniel. *Přibližování dřeva*. Perplex, 2019. ISBN 978-80-87370-24-7.

¹⁶⁸ HRADECKÝ, Daniel. *Tři kapitoly*. Jihlava, 2020. ISBN 978-80-242-6940-5.

¹⁶⁹ Historie: Všechny oceněné knihy podle ročníku. *Magnesia Litera* [online]. [cit. 2021-5-7]. Dostupné z: <https://www.magnesia-litera.cz/>

¹⁷⁰ Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 2009*. Děčín, 2009. ISBN 978-80-85058-21-5.

¹⁷¹ Alžběta Michalová. *I-divadlo.cz: Vaše online divadelní databáze* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.i-divadlo.cz/profilu/alzbeta-michalova>

¹⁷² MICHALOVÁ, Alžběta. *Zřetelně nevyprávíš*. Praha, 2014. ISBN 978-80-87429-67-9.

¹⁷³ MONTAGOVÁ, Kristýna. *Příště to nenechat zajít tak daleko*. Praha, 2016. ISBN 978-80-87563-40-3.

¹⁷⁴ Autor neuveden. Ondřej Hložek. *Spisovatelé do knihoven* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <http://spisovateledoknihoven.cz/ondrej-hlozek/>

¹⁷⁵ HLOŽEK, Ondřej. *Domů*. Brno, 2013. ISBN 978-80-210-6607-6.

¹⁷⁶ HLOŽEK, Ondřej. *Řez kamenem*. Praha, 2019. ISBN 978-80-87908-36-5.

¹⁷⁷ CV. *Jana Orlová* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <http://www.janaorlova.cz/cv>

¹⁷⁸ ORLOVÁ, Jana. *Čichat oheň*. Nakladatelství Pavel Mervart, 2013. ISBN 978-80-7465-032-1.

¹⁷⁹ ORLOVÁ, Jana. *Újedě*. Brno, 2017. ISBN 978-80-7443-225-5.

¹⁸⁰ BÁRTA, Lukáš. *Potichu odstřelované pilíře*. Perplex, 2021. ISBN 978-80-87370-08-7.

¹⁸¹ Autor neuveden. Simona Racková. *Spisovatelé do knihoven* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <http://spisovateledoknihoven.cz/rackova/>

¹⁸² RACKOVÁ, Simona. *Přítelkyně*. Praha, 2007. ISBN 978-80-903932-2-6.

¹⁸³ RACKOVÁ, Simona. *Zatímco hlídací psi spí*. Dauphin, 2017. ISBN 978-80-7272-819-0.

Roku 2010 probíhal již čtrnáctý ročník této literární soutěže. Porotci měli možnost hodnotit práce 62 zúčastněných autorů.¹⁸⁴ Mezi nejmladšími účastníky byla ohodnocena pouze třetím místem Alžběta Luňáčková (Opava), spisovatelka nominovaná na cenu Magnesia Litera pro objev roku ročníku 2021¹⁸⁵ díky její sbírce *Pravý úhel* (2020).¹⁸⁶ Ve straší kategorii nezůstala neobsazená ani jedna příčka. Na nejvyšší pozici skončil Jan Nemček (Stará Ves nad Ondřejnicí), jenž vydal svou básnickou prvotinu *Proluka* (2016),¹⁸⁷ za kterou byl nominován na cenu Jiřího Ortena.¹⁸⁸ Na druhém místě se umístila Natálie Paterová, která po jednom vynechaném ročníku obsadila o stupeň vyšší příčku, tentokrát ve starší kategorii. Za ní umístění na třetím místě slavil Petr Mezihorák (Brno), autor básnické sbírky *Sraženiny* (2014).¹⁸⁹ V kategorii 25 až 35 let zvítězil Michal Šebesta (Pelhřimov), autor publikující především online.¹⁹⁰ Druhé místo udělila porota Ivě Vyskočilové (Praha) a třetí příčka zůstala beze jména. Ocenění byli také Martin Štěpánek (Přelouč) a Petr Hugo Šlik (Roztoky), autor mj. série čtyř dílů *Dobrodružství z Klárova* pro děti a mládež.¹⁹¹

Patnáctý ročník probíhal v roce 2011 se 32 zapsanými jmény.¹⁹² V kategorii nejmladších, tudíž 15 až 18 let, skončil nejlépe na druhém místě Jakub Vaněk (Praha), o třetí místo se zasloužila Anna Citterbergová (Znojmo). V kategorii 19 až 24 let se na prvním místě umístil Jan Delong (Třinec), jehož jediným vydaným dílem je básnická sbírka *Dušinec* (2014).¹⁹³ Často publikoval své básně v literárních časopisech a v současnosti se věnuje knihovně v Třinci jako manažer a pracovník PR oddělení.¹⁹⁴ Monika Plisková (Drnovice) obsadila místo druhé a hned za ní na místě třetím skončila Marie Krystýnová (Topolná). V kategorii 25 až 35 let zopakoval prvenství ze třináctého ročníku Ondřej Hložek, tentokrát však mezi nejstaršími autory. O druhé místo se podělili Tomáš Čada (Jihlava) a Tomáš

¹⁸⁴ Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 2010*. Děčín, 2010. ISBN 978-80-85058-22-2.

¹⁸⁵ Objev roku: Ročník 2021. *Magnesia Litera* [online]. [cit. 2021-5-31]. Dostupné z: <https://www.magnesia-litera.cz/kategorie/objev-roku/>

¹⁸⁶ LUŇÁČKOVÁ, Alžběta. *Pravý úhel*. Brno, 2020. ISBN 978-80-275-0304-9.

¹⁸⁷ NEMČEK, Jan. *Proluka*. Perplex, 2016. ISBN 978-80-87370-17-9.

¹⁸⁸ Autor neuveden. Jan Nemček. *Jan Nemček* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <http://www.jannemcek.cz/>

¹⁸⁹ MEZIHORÁK, Petr. *Sraženiny*. Brno, 2014. ISBN 978-80-905904-0-3.

¹⁹⁰ Autor neuveden. Michal Šebesta. *Tvar: Občasník živé literatury* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://itvar.cz/lide/michal-sebesta#>

¹⁹¹ Dobrodružství z Klárova: Knihy v sérii. *ČBDB: Československá bibliografická databáze* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.cbdb.cz/knizni-serie-3491-dobrodruzstvi-z-klarova>

¹⁹² Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 2011*. Děčín, 2011. ISBN 978-80-85058-23-9.

¹⁹³ DELONG, Jan. *Dušinec*. Perplex, 2014. ISBN 978-80-87370-12-4.

¹⁹⁴ Autor neuveden. Jan Delong. *Tvar: Občasník živé literatury* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://itvar.cz/lide/jan-delong>

Tománek, který taktéž jako Ondřej Hložek obhájil stejnou příčku, pouze v jiné kategorii. Třetí místo uděleno nebylo.

Do šestnáctého ročníku (2012) se přihlásilo pouhých 21 autorů, což je nejmenší zaznamenaný počet účastníků od začátku soutěže až do současnosti.¹⁹⁵ Tento rok se udílení cen poprvé konalo v nové budově knihovny následující rok v březnu, jelikož se zasilání příspěvků posunulo na prosinec. Takto to funguje od tohoto roku až do současnosti. V kategorii nejmladších exceloval pouze Petr Steindl (Brno), nikdo další porotce neoslovil natolik, aby byl umístěn mezi vítěze. Ve druhé kategorii se umístil na prvním místě rodák z Děčína Vojtěch Kallai, jenž debutoval o rok později svou prvotinou *Žahour* (2013).¹⁹⁶ Místo za ním zůstalo prázdné, až to třetí obsadil Sebastian Mráz (Litvínovice). Porotci navíc ocenili práce Lucie Tončevové (Všetaty) a Adama Táborského (Brno). V poslední kategorii dosáhl na nejvyšší příčku Petr Mezihorák, který v této soutěži již dříve zaznamenal umístění na stupních vítězů. Anna Bolavá (Praha) skončila na druhém místě za ním. Tato autorka v roce 2015 vydala knihu *Do tmy*,¹⁹⁷ za kterou následující rok dostala ocenění Magnesia Litera za prózu.¹⁹⁸ Na základě tohoto díla vytvořila sérii, jejíž pokračování nesou název *Ke dnu* (2017)¹⁹⁹ a *Před povodní* (2020).²⁰⁰ Jiří Měsíc (Valašské Meziříčí), autor sbírky básní *Píseň zamilovaného Misogyna* (2014) se radoval z umístění na třetí pozici.²⁰¹ V současnosti se věnuje například výuce moderního jazyka nebo křesťanského sociálního myšlení na univerzitě ve španělském Madridu.²⁰² Uznání poroty si vypsala Vanda Kuběnová (Milovice) a Pavel Martinec (Hradec Králové).

Sedmnáctý ročník (2013) probíhal s účastí 34 autorů.²⁰³ Nejúspěšnější z první kategorie 15 až 18 let byla Síta Hrňová (Prachatice) na druhém místě, Eliška Kohlíčková (Příbram), nynější studentka historicko-literárních studií na Univerzitě Pardubice, skončila na místě třetím. V druhé kategorii 19 až 24 let nejvýše vystoupala Kristýna Montagová, která se již soutěže

¹⁹⁵ Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 2012*. Děčín, 2012. ISBN 978-80-85058-25-3.

¹⁹⁶ KALLAI, Vojtěch. *Žahour*. Občanské sdružení H aluze, 2013. ISBN 978-80-87593-06-6.

¹⁹⁷ BOLAVÁ, Anna. *Do tmy*. Praha, 2015. ISBN 978-80-207-1622-4.

¹⁹⁸ Ročník 2016. *Magnesia Litera* [online]. [cit. 2021-5-7]. Dostupné z: <https://www.magnesia-litera.cz/rocnik/2016/>

¹⁹⁹ BOLAVÁ, Anna. *Ke dnu*. Praha, 2017. ISBN 978-80-207-1758-0.

²⁰⁰ BOLAVÁ, Anna. *Před povodní*. Praha, 2020. ISBN 978-80-207-1979-9.

²⁰¹ MĚSÍC, Jiří. *Píseň zamilovaného Misogyna*. Ostrava, 2014. ISBN 978-80-87485-14-9.

²⁰² Autor neuveden. Jiří Měsíc: Životopis. *Databaze knih* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.databazeknih.cz/zivotopis/jiri-mesic-52539>

²⁰³ Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 2013*. Děčín, 2013. ISBN 978-80-85058-26-0.

zúčastnila v třináctém ročníku mezi mladší kategorií. Tomáš Chmelař (Vsetín) obsadil druhou příčku, Jan Punda (Jindřichův Hradec) třetí. V nejstarší kategorii byla rozdána pouze dvě místa, první a třetí. To nejvyšší si zasloužila Ivana Kašpárková (Dubňany). Svá díla publikovala v literárních časopisech *Weles*, *Tvar* a dalších²⁰⁴ a je autorkou dvou básnických sbírek *Vniveč* (2018)²⁰⁵ a *Numeri* (2020).²⁰⁶ Na třetí pozici skončila Aneta Freislerová (Brno). V tomto ročníku ocenění „uznání poroty“ nikdo nezískal.

K osmnáctému ročníku literární ceny (2014) bylo zapsáno 41 účastníků.²⁰⁷ V nejmladší kategorii se vítězství dočkala Eliška Kohlíčková, která si tak vylepšila umístění z předchozího roku, kdy skončila na místě druhém. Druhé místo udělila porota Šimonu Leitgebovi (České Budějovice), jenž se může chlubit titulem autora již dvou krátkých básnických sbírek, a to sbírky *Mezi námi* (2017)²⁰⁸ a *Betonová pláž* (2020),²⁰⁹ za kterou letos (2021) získal Cenu Jiřího Ortena.²¹⁰ Třetí místo uděleno nebyla, avšak ocenění poroty si odnesla Kristýna Antošová (Malšovice). V další kategorii už nezůstala beze jména ani jedna příčka. Na tu nejvyšší dosáhl Teodor Kravál (Loket), přezdívka spisovatele Tadeáše Krále, autora básnické sbírky *Pavilon balast* (2017).²¹¹ Pro druhé místo si došla Lucie Juřenová (Veselí nad Moravou), třetí místo získal Jiří Štěpán (Frenštát pod Radhoštěm), redaktor a básník,²¹² jehož debutové dílo nese název *Tekuté zrcadlo* (2019).²¹³ Uznání poroty si odnesl Přemysl Krejčík (Poděbrady), autor sbírek *Křehké nepřenášet* (2015)²¹⁴ a *Asfaltovéj plameňák* (2017)²¹⁵. Mezi nejstaršími v kategorii do 35 let excelovala Klára Goldstein (Rožnov pod Radhoštěm), česká literární vědkyně a básnička,²¹⁶ autorka sbírek *Milíře* (2016)²¹⁷ a *Kenotaf* (2018).²¹⁸ Nově ji vyšla nová sbírka s názvem *Falkenfrau* (2021).²¹⁹ Na druhé pozici se umístil Jan Váňa (Brno), třetí místo

²⁰⁴ Autor neuveden. Ivana Kašpárková. *Tvar: Obtýdeník živé literatury* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://itvar.cz/lide/ivana-kasparkova>

²⁰⁵ KAŠPÁRKOVÁ, Ivana. *Vniveč*. Dauphin, 2018. ISBN 978-80-7272-984-0.

²⁰⁶ KAŠPÁRKOVÁ, Ivana. *Numeri*. Perplex, 2020. ISBN 978-80-87370-25-4.

²⁰⁷ Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 2014*. Děčín, 2014. ISBN 978-80-85058-28-4.

²⁰⁸ LEITGEB, Šimon. *Mezi námi*. Praha, 2017. ISBN 978-80-87563-49-6.

²⁰⁹ LEITGEB, Šimon. *Betonová pláž*. JT's nakladatelství, 2020. ISBN 978-80-907504-4-9.

²¹⁰ Autor neuveden. Vítězem 34. ročníku Ceny Jiřího Ortena se stal Šimon Leitgeb s básnickou sbírkou *Betonová pláž*. *Cena Jiřího Ortena* [online]. [cit. 2021-6-4]. Dostupné z: <https://www.cenajirihoortena.cz/>

²¹¹ KRAVÁL, Teodor. *Pavilon Balast*. Občanské sdružení H₂ aluze, 2017. ISBN 978-80-87593-22-6.

²¹² Autor neuveden. Štěpán Jiří. *Host* [online]. [cit. 2021-4-24]. Dostupné z: <https://www.hostbrno.cz/stepan-jiri/>

²¹³ ŠTĚPÁN, Jiří. *Tekuté zrcadlo*. Brno, 2019. ISBN 978-80-7577-802-4.

²¹⁴ KREJČÍK, Přemysl. *Křehké nepřenášet*. Nakladatelství Pavel Mervart, 2015. ISBN 978-80-7465-154-0.

²¹⁵ KREJČÍK, Přemysl. *Asfaltovéj plameňák*. Nakladatelství Verdusa, 2017. ISBN 978-80-906872-1-9.

²¹⁶ Autor neuveden. Klára Goldstein. *Host* [online]. [cit. 2021-4-24]. Dostupné z: <https://www.hostbrno.cz/goldstein-klara/>

²¹⁷ GOLDSTEIN, Klára. *Milíře*. Brno, 2016. ISBN 978-80-87483-09-1.

²¹⁸ GOLDSTEIN, Klára. *Kenotaf*. Brno, 2018. ISBN 978-80-7577-619-8.

²¹⁹ GOLDSTEIN, Klára. *Falkenfrau*. Brno, 2021. ISBN 978-80-275-0590-6.

obsadil Martin Šindelář (Praha), autor debutové básnické sbírky *Zhasnout psi ohně a odejít s větrem* (2012).²²⁰ Druhá publikace mu vyšla o několik let později s titulem *Totemy míst* (2018).²²¹ Uznání porotců si zasloužili Tomáš Tománek a Beáta Tisucká (Písek).

Devatenáctý ročník (2015) probíhal v roce 2016 a zúčastnilo se ho 30 mladých literárních nadšenců.²²² Poprvé v dlouhé historii trvání této literární ceny mezi nejmladší kategorií autorských prací nebyla udělena žádná cena. V kategorii 19 až 24 let si opět pro prvenství krácel Teodor Kravál. Na místě druhém skončil Adam Hošek (Sobotka), jenž vydal svou první básnickou sbírku *A na stromech les* (2019).²²³ Na třetí příčku porota dosadila Davida Kořínka (Hradec Králové) a ocenila také Marii Kameníkovou (Hodonín) uznáním poroty. V kategorii 25 až 35 let zvítězil Jiří Štěpán, který si v nové věkové skupině umístěním polepšil oproti minulému ročníku. Na druhou pozici se propsal Jan Spěváček (Polnička), mezi jehož díla patří básnické sbírky *Třeba jednou vykvetou z otazníků květy* (2012),²²⁴ *Tabu rtů* (2015)²²⁵ a *Čum do ráje* (2019).²²⁶ Třetí místo obsadila Pavlína Skálová (Chrastava). Uznání porotců si za svou práci získala Kateřina Danielová (Neratovice).

Roku 2016 byl vyhlášen dvacátý ročník literární soutěže, do kterého se přihlásilo 50 účastníků z České republiky.²²⁷ Bohužel na tomto jubilejním předávání cen opět chyběli zástupci nemladší kategorie. „Do soutěže v první kategorii (...) letos doputovalo celkem 9 příspěvků. Mezi zaslanými texty se však žádný pozoruhodný, ba ani slibný příspěvek neobjevil.“²²⁸ V dalších věkových skupinách už nebylo o dobré práce nouze. Na první místo v kategorii 19 až 24 let se dostal Matouš Holada (Praha 3), druhé místo obsadila Kateřina Ocisková (Karviná), která, jak sama píše, „skrz psaní básní se obvykle vypořádávám s těžkými situacemi v životě.“²²⁹ O třetí pozici se dělili dva autoři, a to David Krkoška (Praha 8) a Jakub Rosák (Praha 9). V kategorii 25 až 35 let byla nejúspěšnější Tereza Šustková (Citov), autorka básnické sbírky *Skrýše* (2018).²³⁰ Za ní se porota opět nemohla rozhodnout, a tak udělila druhé

²²⁰ ŠINDELÁŘ, Martin. *Zhasnout psi ohně a odejít s větrem*. JT's nakladatelství, 2012. ISBN 978-80-905022-6-0.

²²¹ ŠINDELÁŘ, Martin. *Totemy míst*. JT's nakladatelství, 2018. ISBN 978-80-905633-7-7.

²²² Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 2015*. Děčín, 2015. ISBN 978-80-85058-29-1.

²²³ HOŠEK, Adam. *A na stromech les*. Olomouc, 2019. ISBN 978-80-244-5538-9.

²²⁴ SPĚVÁČEK, Jan. *Třeba jednou vykvetou z otazníků květy*. Praha, 2012. ISBN 978-80-87593-01-1.

²²⁵ SPĚVÁČEK, Jan. *Tabu rtů*. Praha, 2015. ISBN 978-80-87593-15-8.

²²⁶ SPĚVÁČEK, Jan. *Čum do ráje*. Dauphin, 2019. ISBN 978-80-7272-356-0.

²²⁷ Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 2016*. Děčín, 2016. ISBN 978-80-85058-20-7.

²²⁸ Tamtéž, s. 11.

²²⁹ Kateřina Ocisková. *Harakiri* [online]. [cit. 2021-4-24]. Dostupné z: <https://www.hrkr.cz/katerina-ociskova/>

²³⁰ ŠUSTKOVÁ, Tereza. *Skrýše*. Brno, 2018. ISBN 978-80-7577-463-7.

místo Michalovi Kvirencovi (Praha 6) a Dagmar Plamperové (Praha 8), která debutovala sbírkou *Z naší louky* (2019).²³¹ Třetí místo si přisvojil Jan Spěváček a uznání porotců si odnesl Martin Trdla (Jablonec nad Nisou).

Jednadvacátý ročník (2017) zaznamenal práce 46 mladých autorů.²³² Po delší odmlce se opět podařilo i v první kategorii 15 až 18 let vybrat z pár zaslaných prací ty, které by si zasloužila vyzdvihnout. Na první místo porotci vybrali Annu Gažiovou (České Budějovice) a čestným uznáním ocenili Emu Plachou (Malšovice). Ve druhé kategorii bylo zájemců znatelně více. Na první příčku vystoupal Radek Touš (Třebíšov), který svou básnickou tvorbu propaguje především časopisecky,²³³ a druhé místo si odnesl Jakub Cepník (Praha 9). O třetí pozici se dělili dva autoři – Pavlína Borská (Brno), jejíž krátkou sbírku básní *Příjemně, ale zklamaně dlouho* publikovala v literárním časopise *Psí víno*,²³⁴ a Adam Hošek (Sobotka), jenž se umístil na místě druhé již v dřívějším ročníku. V nejstarší kategorii vystoupala na nejvyšší stupínek Pavlína Lodeová (Chrastava). Martin Trdla po roce opět zabýval se svou tvorbou a umístil se na druhém místě. Třetí místo tentokrát obsadila Dagmar Plamperová. Uznání poroty si zasloužil Pavel Mrovč (Náchod), externí pracovník na Fakultě restaurování – katedra humanitních věd Univerzity Pardubice.²³⁵

Ve dvaadvacátém ročníku (2018) se literárního „boje“ o ceny zúčastnilo 34 zájemců.²³⁶ Mezi nejmladšími exceloval Šimon Kinc (Lukov). Na druhé pozici skončila Mayuri Vaculíková (Dolní Ostrovec). I když teprve začíná se svou publikační činností, jednu básnickou tvorbu můžeme přechít na internetovém literárním portálu časopisu *Tvar*.²³⁷ Třetí místo zůstalo bezejmenné. Ve druhé kategorii 19 až 24 let na první příčku porota vybrala Veroniku Jončevovou (Praha) a místo za ní nechala volné, zato třetí umístění rozdělila mezi autory Štěpána Hýska (Ostrov) a Adama Šabata (Lány). Uznání porotců si odnesl Pavel Zádřapa (Lačnov). V poslední kategorii stál získal první cenu Pavel Mrovč, který si připisuje další

²³¹ PLAMPEROVÁ, Dagmar. *Z naší louky*. Praha, 2019. ISBN 978-80-7530-195-6.

²³² Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 2017*. Děčín, 2017. ISBN 978-80-85058-31-4.

²³³ Autor neuveden. Radek Touš. *Tvar: Občedník živé literatury* [online]. [cit. 2021-4-24]. Dostupné z: <https://itvar.cz/lide/radek-tous>

²³⁴ Štěpán Hobza. Pavlína Borská: Příjemně, ale zklamaně dlouho. *Psí víno: Digitální kurátorská platforma pro současnou poezii* [online]. [cit. 2021-4-24]. Dostupné z: <https://www.psvino.cz/prijemne-ale-zklamane-dlouho/>

²³⁵ MgA. Pavel Mrovč. *Univerzita Pardubice: Fakulta restaurování* [online]. [cit. 2021-4-24]. Dostupné z: <https://fr.upce.cz/user/6945/BF3EA8C1-39A3-41E3-A191-56E30BC8BDC2>

²³⁶ Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 2018*. Děčín, 2018. ISBN 978-80-85058-32-1.

²³⁷ Autor neuveden. Mayuri Vaculíková. *Tvar: Občedník živé literatury* [online]. [cit. 2021-4-24]. Dostupné z: <https://itvar.cz/lide/mayuri-vaculikova>

úspěch, kdy v minulém ročníku byl oceněn porotou. Vojtěch Velíšek (Petrov) vybojoval místo druhé a Petr Vala (Kyjov) odcházel s třetím místem. Porotci opět po roce ocenili práci Radka Touše, kterému udělili uznání poroty.

Poslední zatím uskutečněný ročník byl triadvacátý před dvěma lety roku 2019. Zapsalo se do něj tehdy 36 účastníků.²³⁸ Tento ročník byl velice odlišný než ty předchozí, neboť vyhlášení, jenž se mělo konat na přelom února a března následujícího roku, muselo proběhnout z důvodu pandemické situace v online podobě. Ocenění byli kontaktováni pomocí e-mailů a později se jim rozesílaly ceny v podobě sborníků a diplomů. V nejmladší kategorii 15 až 18 let porotu nejvíce oslovila Veronika Boráková (Ostrava). Druhé umístění si odnesl Robin Rosický (Děčín) a tentokrát třetí příčku zaznamenala Mayuri Vaculíková. Uznání porotců si opět zasloužila Ema Plachá. Ve druhé kategorii na první místo dosáhl Dominik Bárt (Dolní Moravice), nynější student literatury Masarykovy univerzity v Brně.²³⁹ Druhou pozici udělili porotci Jakubu Rackovi (Lipůvka) a třetí Tomáši Jirouškovi (Hradec Králové). Mezi nejstaršími účastníky v kategorii 25 až 35 let excelovala svou tvorbou Alžběta Johanka Petrová (Hostivice). Letos se stala spoluautorkou knihy *Zastavení* (2021), na které spolupracovala s Kateřinou Sýsovou.²⁴⁰ Druhé místo oslavoval Petr Ligocký (Bohumín), autor debutové básnické sbírky *Diagnóza* (2020).²⁴¹ Na třetí příčce skončila Bernadeta Babáková (Lomnička), jenž se prosazuje časopisecky i online.²⁴² Na uznání porotců dosáhl Jan Krejčí (Brno).

3. 4. Současná podoba a průběh

Následující čtyřadvacátý ročník, tudíž práce zaslané do prosince roku 2020 a hodnocené nadcházející rok, nebyl uskutečněn, jelikož stejně jako předchozí triadvacátý ročník nemohl proběhnout z důvodu pandemie v běžné podobě, což si pořadatel Ladislav Zoubek po nečekaném online ročníku předtím nepřál. „*Den vyhlášení soutěže je hlavně o přátelské*

²³⁸ Pokud není uvedeno jinak, platí pro následující text odstavce: Kolektiv autorů. *Sborník Literární ceny Vladimíra Vokolka 2019*. Děčín, 2019. ISBN 978-80-85058-35-2.

²³⁹ Autor neuveden. Dominik Bárt: Původcem bolesti a citů je paměť: Švandalská chvilka poezie. *MAČ 365: Nonstop měsíc autorského čtení* [online]. 13.5.2021 [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.mac365.cz/dominik-bart-puvodcem-bolesti-a-citu-je-pamet/t2524>

²⁴⁰ PETROVÁ, Alžběta Johanka – SÝSOVÁ, Kateřina. *Zastavení*. Klenov, 2021. ISBN 978-80-905649-9-2.

²⁴¹ LIGOCKÝ, Petr. *Diagnóza*. Ostrava, 2020. ISBN 978-80-87485-81-1.

²⁴² ŠKROB, Jan. *Poezie 2020: Bernadeta Babáková. Literární.cz: Světová literatura živě* [online]. 15. 6. 2020 [cit. 2021-4-24]. Dostupné z: https://www.literarni.cz/rubriky/ukazky/poezie/poezie-2020-bernadeta-babakova_12095.html#.YIR6WZAzbIV

komunikaci mezi porotci a účastníky, což letos nebylo jisté, zdali by šlo uskutečnit. Ten nový ale pravděpodobně do konce pololetí letošního roku (tj. 2021) vyhlásíme. ²⁴³

Vyhlášení dalšího ročníku soutěže probíhá na začátku podzimu, v čase, kdy začíná na základních a středních školách nový školní rok. Propagace probíhá především v rámci škol a knihoven. *„Pozvánky posílám e-mailem snad na všechny vysoké školy, kde mají katedru bohemistiky, češtiny, společenských věd apod. Kde ji nemají, posílám je alespoň na studijní oddělení, jako například na DAMU, JAMU, FAMU atd.* ²⁴⁴

Dále se pozvánky zasílají do knihoven *„ve všech větších městech“*.²⁴⁵ Uzávěrka přihlášek je od šestnáctého ročníku (2012) v prosinci, avšak datum není každý rok stejné. Práce je zapotřebí poslat poštou v papírové podobě ve třech vyhotoveních na adresu Městské knihovny Děčín se značkou „LCVV“ a rok – například tedy *LCVV 2021*. Ocenění prací probíhá nadcházející rok na přelomu února a března. Zasláná práce by měla obsahovat maximálně 10 stran, nezáleží však na tom, kolik obsahuje básní. *„Další strany hodnoceny nebudou, neberou se v potaz. Jednoduše se ty stránky, co jsou navíc, odstraní.* ²⁴⁶ Veškeré práce po přijetí knihovny se následně přepisují do wordovského dokumentu a jsou rozesílány porotcům beze jmen účastníků, pouze se soutěžním textem a číslem, pod kterým je autor „známý“.

Ti si následně vyberou tři až čtyři autory (čísla) z každé kategorie, kteří podle nich „stojí za to“. Pokud se jednomu z porotců zalíbí navíc pouze jedna či dvě básně, ale ne autorská tvorba jako celek, navrhne ji jako doplňující básně do sborníku, kde bude k přečtení společně s vítěznými texty. Všichni porotci vezmou své soubory a usednou společně v ředitelně Městské knihovny Děčín u stolu, kde probírají svoje favority. *„Porota chce vždy ocenit především někoho, kdo pracuje s jazykem a přijde s něčím novým, grafická podoba nehraje velikou roli.* ²⁴⁷

Po dohodě ohledně umístění autorů pořadatel Ladislav Zoubek zapisuje jejich verdikty do počítače, aby je následně zapracoval do sborníků. Domlouvá se taktéž termín konání, který bývá na přelomu února a března, a rozešlou se poštou pozvánky všem zúčastněným. V nich se autoři dozví, zdali byli oceněni, aby se mohli rozhodnout, zda na předání dorazí.

²⁴³ ZOUBEK, Ladislav. Osobní rozhovor s ředitelem Městské knihovny Děčín [ústní sdělení]. Děčín, 3.3.2021.

Uloženo v archivu autorky.

²⁴⁴ Tamtéž.

²⁴⁵ Tamtéž.

²⁴⁶ Tamtéž.

²⁴⁷ Tamtéž.

Na prvních místech se porota většinou shodne, osloví je jeden a tentýž autor. O dalších místech už probíhá větší diskuse, zvláště pak u ocenění poroty. „*První místa jsou buď jasná, nebo s druhým místem porovnatelná, a ne vždy ale musí být první místo. Když za to ani jedna práce nestojí, není důvod.*“²⁴⁸ Vybraná díla nebo jejich části zaslaných prací umístěných autorů, která porotu oslovila nejvíce, jsou vytištěna do sborníku literární ceny. Za nimi na dalších stranách je k přečtení také několik autorů a jejich děl, která na ocenění nedosáhla, avšak si dle porotců zasloužila přinejmenším být publikována ve sborníku. V posledních letech pořádání soutěže bylo zavedeno pravidlo, které dovoluje každému účastníkovi umístit se pouze dvakrát na stupních vítězů.

Ceny se předávají v knihovně, která do roku 2011 stála v městské části Podmokly. Dnes ji najdeme přímo v centru města na druhé straně řeky Labe. Během prvních dvou ročníků probíhalo vyhlášení ještě na půdě Městského divadla Děčín. Doprovod v průběhu akce dělá malý orchestr, jenž zahraje 4 až 5 krátkých skladeb. Zahajovací řeč pronese Ladislav Zoubek, ve které jsou všichni přivítáni a nesmí chybět představení porota. Na úvod probíhá recitace od jednoho porotce vybraných básní Vladimíra Vokolka, každý rok jiné, jako úcta jeho památky. Následuje úvodní slovo primátora (v posledním ročníku vystoupil pan Jaroslav Hrouda) a úvodní slovo poroty. Nesmí chybět připomínka, že k průběhu soutěže přispělo krom Děčínské knihovny a města samotného nakladatelství Dybbuk, ústecká H_aluze, brněnský Host, opavský Perplex, Petr Štengl (Praha) a brněnský Weles.²⁴⁹

Dalším krokem je vyhlášení výsledků jednotlivých kategorií spolu s krátkou řečí k jednotlivým jménům. Nejprve se vyhláší uznání poroty, následuje třetí místo, druhé místo, a nakonec samozřejmě i to nejvyšší, první místo. Po rozdělení cen laureátům v každé kategorii zvlášť následuje alespoň jedna báseň každého z umístěných autorů. Vyhlášení zakončuje jeden z porotců recitací dalších „*vybraných básní uvedených ve sborníku*“.²⁵⁰ Mezi nejlepšími se nachází díla i jiných zúčastněných, která zřejmě podle poroty stojí za to být vytištěna a přečtena, byť se mezi nejlepší nedostala. Úplně posledním bodem, nepočítaje zakončující skladby orchestru, je pozvání všech „*k hovorům s porotou, drobnému občerstvení, ubytování a na večerní program do hospůdky Bodenbach*“.²⁵¹

²⁴⁸ Tamtéž.

²⁴⁹ Slavnostní předávání cen – 9. března 2019 – scénář.

²⁵⁰ Tamtéž.

²⁵¹ Tamtéž.

Mezi cenami se objevují především knihy a umělecké publikace. Ocenění také dostávají zpětný příspěvek na dopravu na vyhlášení výsledků do Děčínské knihovny a zpět. Pokud mají zájem, je zde možnost hrazeného ubytování a přespání na kolejích ČVUT. Každý, kdo zaslal svoji básnickou tvorbu do soutěže, dostává sborník, které od prvního ročníku vycházejí v předstihu, tak, aby na vyhlášení soutěže byly připravené. Pokud se dotyčný přímo neúčastní předávání, je mu zaslán poštou.

Neoficiální pokračování dne probíhá v již výše zmíněné hospodě Bodenbach, kde je formálnost odložena stranou. „*Všichni se tu vlastně baví se všemi a vládne velmi přátelský atmosféra.*“²⁵² Probíhají recitace básní, kde se autoři můžou pochlubit nejen svou zaslánou tvorbou, ale také jinou prací, kterou do soutěže neposlali nebo ji mají například teprve rozpracovanou. Mají šanci blíže poznat a promluvit si s porotci, vyměnit kontakty a najít nové známosti.

3.5. Sborníky

Sborník jsou tištěné ve formátu A5 v edici Normisterion a obsahují necelých 50 stran. Na začátek je vložena báseň, či dvě až tři básně Vladimíra Vokolka v rozsahu dvou až tři stran. Následuje jedna až dvě strany s úvodním slovem, které si bere na starost vždy jeden z porotců nebo předseda poroty. Objevují se zde převážně jakékoliv vzpomínky, krátká slova o poezii, o soutěži samotné či jaké je „porotcování“. Na další stránce nalezneme jmenný seznam porotců. Poté přichází na řadu strana s názvem *Vyhlášení výsledků... (ročník) ročníku Literární ceny Vladimíra Vokolka... (rok)*. Zde vidíme, kolik účastníků se přihlásilo do soutěže, kolik jich bylo v jednotlivých kategoriích a jména těch, kteří se umístili mezi nejlepšími.

Následujících pár stran je věnováno slovům porotců, kde se více vyjádří ke všem jednotlivým kategoriím zvlášť – proč ocenili právě toho a toho autora, čím je oslovil apod. Většina následujících stránek obsahuje autorské práce laureátů a další vybrané básnické tvorby jiných, neoceněných autorů, které se porotci rozhodli ocenit alespoň vytištěním jejich práce do sborníku. Na konci sborníku je uveden *abecední seznam autorů publikovaných ve sborníku* a obsah. Od roku 1998 do roku 2005 byly sborníky obohaceny o fotografii Vladimíra Vokolka před jeho básněmi, nadcházející výtisky neobsahují ani jeho fotografickou připomínku, ani

²⁵² ZOUBEK, Ladislav. Osobní rozhovor s ředitelem Městské knihovny Děčín [ústní sdělení]. Děčín, 3.3.2021. Uloženo v archivu autorky.

další jiné fotografie. Od prvních ročníků se také dodržuje „tradice“ vytištění sborníků před konáním udílení cen, aby ho každý zúčastněný mohl dostat.

3. 6. Analýza témat

V rozhovoru s panem Ladislavem Zoubkem několikrát zaznělo, že za ta léta u soutěže zaznamenal shodná nebo minimálně podobná témata během jednoho či dvou ročníků. Z tohoto důvodu jsem se rozhodla jednotlivé básně ve sbornících pročíst. Mým cílem nebylo dopodrobna rozebrat jednotlivé oceněné autory a jejich básně. Svou pozornost jsem zaměřila především na podobnosti v tématech jednotlivých ročníků nebo kategorií.

V prvním ročníku soutěže roku 1997 se dle mého mínění vítězné básně převážně zaměřují na smutný život a myšlenky na smrt. Domnívám se, že se určitým způsobem obracejí k hrůzám války nebo ke komunistickému režimu, který dlouhá léta držel nad českou zemí pevnou ruku, nebo může jít jednoduše o obecné naladění mladých. Pro příklad uvádím verše – *Příznak temna a pocit opuštění / Zánik lidstva i rozlétané peří*, nebo *Skříň černá, černější než tma / noří se do země / z jámy ozývá se: „Synáčku, / budeš tu beze mě*. Těžko však nad tím takto uvažovat, když vezmeme v potaz, že tehdy byla jediná věková kategorie 15 až 19 let věku.

V následujících ročnících jsem si žádné takto specifické podobnosti v jednom ročníku nepovšimla. Přesto mi připadá, že se opakují stále podobná témata, která se týkaly především osobní výpovědi. Jednotliví autoři uvažují například nad tím, co bude v budoucnosti, často přemýšlí nad přírodou, používají zvířecí symboliku a symboliku prostého života jako alegorii k vyjádření pocitů. Celkově mi přijde, že většina autorských prací, jež jsem měla možnost přečíst, se dotýká především osobních témat a událostí každodenního života v pesimistickém světle. Nejvíce se zde vyskytuje vzpomínání na špatné zkušenosti, zlomené city, téma zneužívání a vzpomínání na lepší časy. Využívají například také symboliku města nebo vesnice jako mrtvého místa.

Ne už tak častým námětem, avšak občas opakovaným, je jakoby narážení na ekologické situace po celém světě. Tím myslím kácení pralesů, globální oteplování, obrovský výlov ryb a podobná ekologická témata. Verše, které mě k tomuto závěru vedou – *A bylo ti úzko / z představy / že všechny kosti motýlů / budeš muset podpírat / sám....* nebo *Kdo všimne si že kraj s řekou / je rentgenovým snímkem blesku?* a mnoho dalších podobných veršů.

Ještě méně častým zvoleným tématem je intimita nebo sexualita, ale přece se občas objeví. *Dotyk / houslí těla / v bocích šimrání ladicích količek / houslový klíš / zakleslý pod*

linkou / pečlivě vyholených chloupků... dále Později rozražená, proražený duše a klín. Mňouká i klíč v zámku / „Nebreč.“ Řekl / Jenom se od těch slov okno zamlžilo nebo opřel jsem se o tvá žebra / podotkla omylům vrcholy / nohy semkla pas.

Různorodost žánrů a stylů psaní se projevilo ve zvolených verších. Mezi vítěznými pracemi převažuje poezie volného verše, avšak počet děl využívající rým (nejčastěji sdružený nebo střídavý) se taktéž hojně projevuje.

3. 7. Rozhovory

Tato pasáž bakalářské práce mně osobně přišla nejzajímavější, jelikož individuální zkušenosti patří mezi neoddělitelnou součást hodnocení – dokud něco neznáme přímo, neměli bychom dělat závěry. Na druhou stranu v době pandemie, která naneštěstí probíhala souběžně s psaním práce, málokdo chce poznávat nové lidi, natož s někým neznámým vést rozhovor. Měla jsem strach, zdali vůbec seženu někoho, kdo se mnou bude chtít sdílet své vzpomínky na soutěž. Nebylo to vůbec jednoduché, avšak nakonec jsem si poradila především díky možnosti online komunikace.

Jediné rozhovory, který jsem v pravém slova smyslu „vedla“, byl s účastníkem této literární soutěže Lukášem Vavrečkou, a především také s panem Ladislavem Zoubkem v děčínské knihovně, jenž mi následně prozradil kontakty na porotce a některé účastníky. Zanedlouho na to jsem rozeslala e-maily s otázkou, zdali by byli ochotní mi zodpovědět krátké, jednoduché otázky ohledně procesu jejich psaní, čekání na výsledky, průběhu samotného předávání cen v knihovně a následném „sblížení“, neformálním pokračování akce, v hospůdce Bodenbach. Zpětných odpovědí se mi dostalo pouze pár. Vyzpovídala jsem nynější porotce soutěže o cenu Vladimíra Vokolka – pana Radka Fridricha, Jiřího Kotena, Michala Jareše, kteří mi zodpověděli dotazy. Bohužel porotkyně Kateřina Tošková na oslovení nereagovala a kontakt na pana Tomáše Řezníčka jsem nedostala. Dále jsem kontaktovala několik laureátů ceny, z nichž zodpovědělo mé dotazy 12 z 27 dotázaných.

Pořádání literárních cen a soutěží by se neobešlo bez autorů, jejich prací, a samozřejmě i porotců, kteří je hodnotí. Díky oral history máme možnost dozvědět se jejich poznatky pomocí ústní komunikace.²⁵³ Tato metoda „patří mezi jednu z nejstarších forem lidské komunikace“.²⁵⁴ Jak je však zmíněno výše, nepoužila jsem přímo oral history. Nahradila ji psaná komunikací

²⁵³ VANĚK, Miroslav. *Třetí strana trojúhelníku. Teorie a praxe orální historie*. Praha. 2015, s. 14. ISBN 978-80-87398-62-3.

²⁵⁴ Tamtéž, s. 32.

pomocí internetu, především e-mailová korespondence. Byla to pro mě možnost získat daleko více „rozhovorů“, jelikož díky tomuto způsobu jsem měla šanci oslovit širší škálu osob zapojených do soutěže, a především byla větší pravděpodobnost, že mi dají zpětnou vazbu, než kdybych je žádala o jejich volný čas k osobnímu setkání. Zde jsou čtyři vybrané vyjádření účastníků soutěže.

„Již roku 2017 jsem se hlásila, ale bez úspěchu. Nadcházející ročník jsem vyhrála a je to formálně můj největší úspěch, co se soutěží týče. Získala jsem validaci toho, že moje psaní může mít nějaká dosah a možnost psát si do medailonků.“ (Veronika Jončevová, vítězka 2. kategorie 19 až 14 let, 2018)²⁵⁵

Ukázka vítězné práce:

I.

čekali jsme na sebe
pod sněhem březové fotografie
vyvolané z rubu zornic nocí
stíráš je teď jak pěnu
od huby svých vzteklých dní
skrýváš se v oběhu
a srdce zchlazené dárcovskými žilami
máš hladové po krvi

„Soutěž byla minulý rok, čili v lockdownové podobě online. Dostali jsme pouze e-maily s oznámením o umístění a zpětně poštou dorazil sborník. Soutěž jako taková mi tady z té „béčkové“ ligy soutěží (jako „áčkovou“ beru třeba Magnesii Literu nebo Cenu Jiřího Ortena) pro mladší a začínající autory přijde jako jedna z mála, společně s literární soutěží Františka Halase, která má úroveň a kde je porota kompetentní.“ (Dominik Bárt, vítěz 2. kategorie 19 až 24 let, 2019)²⁵⁶

²⁵⁵ JONČEVOVÁ, Veronika. Osobní rozhovor s vítězkou 2. kategorie roku 2018 [psané sdělení]. Uloženo v archivu autorky.

²⁵⁶ BÁRT, Dominik. Osobní rozhovor s vítězem 2. kategorie roku 2019 [psané sdělení]. Uloženo v archivu autorky.

Ukázka vítězné práce:

nájezdník

večerní vlahý vzduch
vysedává na všech lavičkách ve městě
kouří cigarety včerejška
po nichž je ráno
všude tolik mlhy
a zdánlivý pel čehosi
o čem vím jen já
a tvé slzy

zatím jsem nenašel lavičku
na kterou bych si mohl
sednout

„Byla to moje první soutěž, básnická i literární, na jiné úrovni než školní. Soutěžil jsem s několika básněmi o životě, a ono to vyšlo. Všichni mi připadali jako mimořádně vnímavý lidé. Víím, že jsem se tehdy po dlouhé době necítil jako metafyzický bezdomovec. Dostal jsem hromadu knih, získal nové přátele a známosti a dodalo to vzpruhu mému básnickému snažení.“
(Šimon Kinc, vítěz 1. kategorie 15 až 18 let, 2018)²⁵⁷

Ukázka vítězné práce:

MĚSTSKÉ RÁNO

ráno
se nerozsvěcuje jen v kuchyni
—
unaveně vylézáme ze skříní
kam na noc zavřel nás spánek
jak kostlivce

²⁵⁷ KINC, Šimon. Osobní rozhovor s vítězem 1. kategorie roku 2018 [psané sdělení]. Uloženo v archivu autorky.

„Protože jsem sama knihovnice a členka poroty v jiné soutěži, vím, jak to vypadá zevnitř a v Děčíně to zvládají na jedničku. Soutěž mi dala především velké povzbuzení od porotců. Soutěžila jsem s celkem malým souborem krátkých básní, směřovaných k přírodní lyrice, ale nepojímám ji tradičně. Od té doby jsem pracovala na sbírce, kterou v současnosti nabízím nakladatelům. Také to je, troufnu si říct, takové „síto kvality“. Když se redaktorům na stolech vrší rukopisy, ocenění v soutěži (obzvláště tohoto jména), může pomoci.“ (Pavlína Anna Lodenová, vítězka 3. kategorie 25 až 35 let, 2017)²⁵⁸

Ukázka vítězné práce

Místo

jímž prolámal si cestu

k sadům těla

bolest rozbřesku rozostřená

v čase

celý den

dotýkal se kdosi

jízva v květu

v níž pomlkami kosi

tiší cizí včely.

„Pro mě to zas až tak velký přínos nemělo. Již tehdy jsem byl sebevědomý autor několika kousků a měl jsem svého nakladatele. Upřímně, už si to taky moc nepamatuji, je to dávno, ale myslím, že to bylo tak, že jsem viděl někde pozvánku, já měl dílo, které by se dalo poslat do soutěže, a tak jsem to udělal.“ (Lukáš Vavrečka, ocenění poroty v kategorii 19 až 24 let, 2008)²⁵⁹

²⁵⁸ LODENOVÁ, Pavlína Anna. Osobní rozhovor s vítězkou 3. kategorie roku 2017 [psané sdělení]. Uloženo v archivu autorky.

²⁵⁹ VAVREČKA, Lukáš. Osobní rozhovor s účastníkem soutěže roku 2008, jež byl oceněn porotou [ústní sdělení]. Pardubice, 19. 5. 2021. Uloženo v archivu autorky.

Ukázka práce:

Partitura (výběr z cyklu)

Hlas 1: Podívej se pořádně	*	*
Hlas 3: *	*	Vím, žes našel jeho fotku
<hr/>		
Ty to písmo nepoznáváš?	*	*
*	*	Vzkaz už dávno vybledl
<hr/>		
Měl by sis ho pamatovat	*	*
*	*	Měl bys ho znát nazpaměť, tak
<hr/>		
Podívej se pořádně	a neptej se mě, co ti chce	
Podívej se pořádně	*	*
<hr/>		

Pohled některých soutěžících již známe. Další rozhovory jsem nezařadila do práce, protože byly dost podobné. Dále jsem se obrátila na porotce, jež zasláné texty hodnotí. Zajímalo mě, jakým způsobem vybírají ty nejlepší, mezi které nakonec rozdělí ceny. Zeptala jsem se jich na několik otázek, například jak se dostali k „porotcování“ nebo co pro ně soutěž znamená. Zde přidávám odpovědi na mé dotazy, které zodpověděli všichni oslovení porotci s výjimkou Kateřiny Toškové, která na otázky nereagovala.

Jako první mi velice dopodrobna popsal pohled ze strany porotců pan Michal Jareš. „*V roce 1998 jsem se jako autor účastnil a tehdejší vyhlásování v děčínském divadle mě nadchlo. Bavila mě ta přirozená radost, i to, že se v těch našich severních končinách děje něco s přesahem do celé republiky. (...) Začal jsem dojíždět na vyhlásování jako samozvaný pozorovatel a mezitím jsem se potkával s Václavem Vokolkem, Radkem Fridrichem i Tomášem Řezníčkem. (...) Kolem roku 2002 jsem byl osloven, jestli bych nechtěl být v porotě.*“ Jak soutěž vnímáte? Co pro Vás znamená? „*Naprosto jednoznačně jako jednu z nejdůležitějších cen pro začínající autory. Vždycky se nejvíc těším právě na tu kategorii mezi nejmladšími a nejstaršími, která ukazuje něco nového a neokoukaného. (...) Dosah z Děčína na Moravu má právě LCVV větší než nějaké jednorázové sportovní utkání.*“ (Porotce Michal Jareš)²⁶⁰

Dalším porotcem reagující na mé dotazy byl pan Jiří Koten. „*Výsledky jsou většinou hodně konsenzuální, na nejhodnotnějších příspěvcích bývá snadná shoda. Není žádný recept.*

²⁶⁰ JAREŠ, Michal. Osobní rozhovor s jedním z porotců soutěže [psané sdělení]. Uloženo v archivu autorky.

Oceňujeme rozmanitou poetiku, reflexivní poezii ve volném verši, jindy úsporný experiment, jindy zase pokus o náročnou výpověď ve vázaném verši. Pro mě je Vokolek cosi jako rodinné stříbro. V porotě mám přátele, je báječné se sejít a společně obcovat nad poezií.“ (porotce Jiří Koten)²⁶¹

Poslední e-mail mi dorazil od předsedy poroty pana Radka Fridricha. *„Vítáme básně, které spolu stylově i jinak korespondují, jsou psány vytríbeným či neobvyklým jazykem, nebo už v sobě mají nějaký náznak autorské poetiky. Na hodnocení zaslaných prací máme kolem 3 týdnů. Texty čtu většinou ve dvou kolech. V prvním vyřadím plevy a pak se probírám zrnem, následně vybrané práce probereme v porotě. Předávání cen je oficiální s publikem a oceněnými, má určitý punc důstojnosti a následné posezení je už diskuze o poezii nad pivem.*“ (Předseda poroty Radek Fridrich)²⁶²

Nakonec bych tu ráda uvedla několik básní vybraných ze sborníků, jejichž autoři se zúčastnili soutěže o cenu Vladimíra Vokolka a svým stylem psaní zaujali natolik, že utkvěli v paměti porotců.

„Namátkou bych zmínil pár jmen z posledních ročníků, která mi naskakují: Alžběta Johanka Petrová, Klára Goldstein, ... Úspěšné autory sleduji od Vokolka vlastně trvale, zajímá mě jejich cesta od ocenění pro mladé do „velké literatury“. Vždycky mám radost, že se daří těm, které „dávno“ známe. Zrovna teď jsem z éteru slyšel, že Ortenovu cenu získal Šimon Leitgeb.“ (Jiří Koten)

Alžběta Johanka Petrová

Ve Strašnicích

Ráno pod okny
řidič havaroval.
Mnou to neotřásl.
Nohy v lodičkách
šlapou po řasách,
které opadaly
ráno pod okny.

²⁶¹ KOTEN, Jiří. Osobní rozhovor s jedním z porotců soutěže [psané sdělení]. Uloženo v archivu autorky.

²⁶² FRIDRICH, Radek. Osobní rozhovor s předsedou poroty soutěže [psané sdělení]. Uloženo v archivu autorky.

Klára Goldstein

Masky

křik špačků

křik všech barev

na stěně u krbu

černá tvář z dětství

v soumraku vypáraném

netopýřími půlobraty

nad střechou

v soumraku špačků

pár chvil po obědě

kdy se babička

zatvářila

jako havran

„Z prvních ročníků bych určitě vytyčil Daniela Soukupa, kultivovaného autora, z posledních pak například Šimona Leitgeba. Ten je mj. letos (2021) nominován na Cenu Jiřího Ortena.“ (Radek Fridrich)

Daniel Soukup

Slepé stíny pololesků

Splývaly po hvězdných sítích

Píseň snů si našla stezku

Mezi nocí dnem a žitím

Dotyky Měsíce mdle spínal

Nad širáním přehoz dlouhý

Noc byla jak kovadlina

Kterou tepou naše touhy

Šimon Leitgeb

Jako když ve tmě hledáš pyžamo a nemůžeš
najít. Když ve tmě usneš
znovu na zemi rosou
vlhkou.
A mezitím na náměstí
kohout tvůj stojí.
Ráno jsi oblečený kokrhák a kulháš
rytmicky do ranní:
„Téhle slečně,
kdo ranní strašně vlhké krajiny?“

„Za mě například Daniel Hradecký nebo Ondřej Hanus. V soutěži byla spousta jmen, takhle pouze namátkou. Zároveň z nich většina šla dál a má své vydané knížky a jsou nějakým způsobem etablovaní v současné poezii.“ (Michal Jareš)

Ondřej Hanus

Samostatné verš (výběr z cyklu)

...o Léthé jen-li dál je pěti
hrdlem když k smrti mohu chroptět?

hrdlem krok ochrom!
pod drn hrob tě!

hromy her v ráži
trap trýzní by tvrdlo
a drhlo tvé hrdlo...

...hrd lyrik
lyr ryk-li ryl?

ale snad přeci... trochu ano!

O smrti nechť je zpíváno

Daniel Hradecký

Považujete-li se už za moudré
skončit v nejlepším,
znamená to právě tolik,
že jsme začínali v nejhorším.
Co ale potom s náhledem,
že jsme vždycky ve všem
a se vším sotva na začátku?
příčemž co je zlo?
zlo je, že existuje tahle otázka -

Závěr

Hlavním cílem této práce bylo především co nejpodrobněji přiblížit působení Literární ceny Vladimíra Vokolka, která vznikla za účelem vytvořit soutěž pro mladé, doposud nepublikované autory poezie. Na počátku kapitoly je krátká zmínka o spisovateli Vladimíru Vokolkovi, a také několik slov k tomu, jak nápad vytvoření soutěže vůbec vznikl. Popsány byly také změny, které proběhly od začátku soutěže (rozdílné složení poroty, kategorií a podobně). V jednotlivých ročnících jsou jmenovitě představeni všichni laureáti. Mezi soutěžícími se během let objevily dnes již známá literární jména, jako je například Kateřina Rudčenková, Daniel Soukup, Irena Šťastná, Simona Racková, Ondřej Hložek a mnoho dalších.

V první teoretické části jsem se zabývala otázkou historie médií, jejich rozdělením a působením se zaměřením na literaturu. V podkapitole Internet sledujeme rozmanité možnosti publikování a propagování literatury v online prostoru, jako jsou webové stránky, sociální sítě, blogy, či stále oblíbenější vlogy. V tištěné podobě stále vycházejí literární časopisy, jako například *Host*, *Weles* nebo *Revolver Revue*. Co se rozhlasové tvorby a televizního vysílání týče, Český rozhlas na stanici *Vltava* nabízí občasně povídání o literatuře, podobně vznikají na programu *ČT Art* literární dokumenty.

Druhou část teorie jsem se zaměřila na literární kulturu minulého století a na literární soutěže a ceny. Obě části byly zpracovány díky hojným publikacím o fungování a problematice masových médií, a publikacím o české literární kultuře. Přímou či nepřímou se kapitoly vážou k hlavnímu tématu práce. Důvody, proč jsem zvolila zrovna tato témata, jsou především obrovský vliv médií na každodenní život a jejich využití pro publikování nebo propagaci literatury, a připomínka proměn literatury na našem území během druhé poloviny 20. století, jenž se může projevit na dnešní literatuře.

Popsala jsem celou řadu kroků během příprav včetně nachystání, sepsání a následného vytištění sborníků, jenž se rozdávají autorům. Tyto sborníky obsahují texty oceněných autorů. Dále je doplňují vybrané básně neoceněných soutěžících, jenž porota uznala za vhodné alespoň otisknout do sborníku. Ke každému laureátovi, který již publikuje svou tvorbu veřejně, jsem uvedla alespoň jedno či dvě díla jako ukázkou.

Nedílnou součástí byly také rozhovory s osobnostmi spojenými s touto literární soutěží. Jedním z takových, bez nějž by práce nemohla být řádně dokončena, byl Ladislav Zoubek, ředitel knihovny a hlavní pořadatel. Detailně mě seznámil s fungováním celé soutěže při našem rozhovoru v Děčíně, věnoval mi sborníky jednotlivých ročníků a později mi navíc pomoci e-

mailové komunikace zodpovídal doplňující otázky. Na základě sborníků, slov pana Zoubka, vyjádření účinkujících a porotců byla zpracována celá hlavní kapitola mé práce. V ní se můžete dočíst detailní popis soutěže.

Analytická část byla zpracovaná obecnějším pohledem na věc. Přečetla jsem veškeré sborníky, ve kterých jsou otištěny oceněné práce a další vybrané básnické texty. Při četbě jsem našla několik tematických spojitostí. Autoři často ve svých dílech píšou o pocitech a emocích. Také se často zaměřují na obyčejné aspekty života a vytvářejí díky nim alegorie na své pocity. Nepřišlo mi ale důležité rozebírat jednotlivé básně dopodrobna. Zde by byla na místě otázka, podle čeho bych básně vybrala? Jakým způsobem a za jakým účelem bych je rozebírala? Přišlo mi lepší uvést, jaká témata se u nových autorů objevují nejvíce, než čtenáře zahltit podrobnou analýzou.

Po přečtení hlavní části práce můžeme shrnout jeden zásadní poznatek – v každém ročníku se zúčastnil se svou prací někdo, kdo to s poezií „myslí vážně“. Tyto jednotlivé autory jsem dohledala, abych mohla uvést jejich již vydané publikace a tím získala přehled o tom, zdali posouvají svoji snahu tvořit i za hranicemi soutěže. Ze starších ročníků je více známých jmen, jelikož už se stihli za uplynulé roky řádně zapojit do „literárního kolotoče“, avšak i z posledních ročníků je vidět, že začínající autoři bohatě publikují a snaží se prosadit. Mezi oblíbené kanály patří sociální sítě, blogy, a někteří publikují i v literárních časopisech.

Vytváření této bakalářské práce mi přineslo mnoho nových poznatků nejen ohledně novodobé české poezie. Začala jsem vyhledávat i světovou současnou tvorbu. Zaujala mě například feministická tvorba indicko-kanadské básnířky Rupí Kaur, konkrétně sbírka *Květy slunce*, z českého prostředí především Jan Doležal se svou sbírkou *Zápisky*. Našla jsem také nové zalíbení v autorech, které jsem již dávno předtím znala a četla, avšak jejich díla mě tolik nezaujala a nedokázala jsem je dostatečně ocenit. Jedním z nich je například Paul Whitman nebo Konstantin Biebel.

Na konec bych ráda uvedla své poznatky o soutěži, které jsem získala během zpracovávání této práce. Nejedná se pouze o regionální záležitost, nýbrž o celorepublikovou. Přestože soutěž oficiálně pořádá v zákoutí České republiky město Děčín, dokáže zaujmout zájemce o básnickou tvorbu napříč celým státem. Zaslanych prací není mnoho, avšak mezi těmi přijatými se prakticky vždy najdou kvalitní texty. Obecně by se dalo říct, že je zde vidět kvalita na úkor kvantity.

Není pevně dané, že pokud zaznamenáte neúspěch v soutěži, musí to nutně znamenat neúspěch ve psaní, avšak literární cena Vladimíra Vokolka nabízí zájemcům o poezii skvělý start do literárního světa. Dostane se jim zpětné vazby na jejich tvorbu, zdali má snaha smysl, nebo je to jen pouhý „výstřel do tmy“. Jak s touto odezvou budou nadále pracovat, je čistě na nich.

Summary

The main goal of this thesis was to describe the work of the Vladimír Vokolek Literary Prize in as much detail as possible. The prize was created in order to represent young, as yet unpublished poetry authors and also to create a competition for them. There is a brief mention of the writer Vladimír Vokolek, as well as a few words about how the idea of creating a competition came about at the beginning. Changes that have taken place since the beginning of the competition (different composition of the jury, categories and the like) were also described. The representatives of all the laureates over the years are named.

The first theoretical part focuses on history of media and mainly their distribution and operation with a focus on literature. In the Internet subchapter, we follow the various possibilities of publishing and promoting literature in the online space, such as websites, social networks, blogs, or increasingly popular blogs.

The second theoretical part describes the literary culture of the last century and on literary competitions and awards. I described a number of steps during the preparations, including writing and subsequent printing of the collections, which are distributed to the authors. These collections contain texts by award-winning authors. The main organizer of the competition, Ladislav Zoubek, was the main source for my thesis. He and other associated personalities were kind to give me interviews in which they described how the competition is made in great details.

In the analytic part of my bachelor's thesis were used the collections from past competitions. I focused on several thematic connections. Authors often write about feelings and emotions in their works. I didn't focus on each poems because it occurred to me to better state which topics appear in new authors before they cover the detailed analysis.

In each year of the competition I found someone who proceeds to write poetry even beyond the competition. Finally, I would like to present my knowledge of the competition, which I gained during the processing of this work. It is not fixed that if you have a failure in the competition, it must necessarily mean a failure in writing, on the contrary the Vladimír Vokolek Literary Prize offers those interested in poetry a great start in the literary world. They get feedback on submitted poetry, whether the effort makes sense or whether it's just a "shot into the dark". How they will continue to work with this response is entirely up to them.

PRAMENY

Sborníky dílčích ročníků (1998 až 2019)

Osobní rozhovory v psané nebo ústní podobě

SEZNAM LITERATURY

BEDNAŘÍK, Petr – JIRÁK, Jan – KÖPPLOVÁ, Barbara. *Dějiny českých médií. Od počátku do současnosti*. Praha, 2019. ISBN 978-80-271-0553-3.

ENGLISH, James F. *Ekonomie prestiže. Ceny, vyznamenání a oběh kulturních hodnot*. Brno, 2011. ISBN 978-80-7294-492-7.

HRUŠKA, Petr a kolektiv. *V souřadnicích volnosti. Česká literatura devadesátých let dvacátého století v interpretacích*. Praha, 2008. ISBN 978-80-200-1630-0.

JIRÁK, Jan – KÖPPLOVÁ, Barbara. *Masová média*. Praha, 2009. ISBN 978-80-7367-466-3.

Kolektiv autorů. *Jméno Vokolek*. Praha, 2011. ISBN 978-80-7215-420-3.

LEHÁR, Jan. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Praha, 2002. ISBN 80-7106-308-8.

OSVALDOVÁ, Barbora. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. Praha, 2007. ISBN 978-80-7277-266-7.

PAVLÍČEK, Antonín. *Nová média a sociální síť*. Praha, 2010. ISBN 978-80-245-1742-1.

PIORECKÝ, Karel. *Česká literatura a nová média*. Praha, 2016. ISBN 978-80-200-8578-4.

POLÁČEK, Jiří. *Literární časopisy 20. století*. Brno, 1997. ISBN 80-7204-056-1.

POSSET, Johanna. *Česká samizdatová periodika 1968-1989*. Brno, 1993. ISBN 80-901192-0-4.

ŠINDELÁŘ, Jan. *Blog. Vytváříme a vedeme internetový deník*. Brno, 2006. ISBN 80-251-0927-5.

ŠTOCHL, Miroslav. *Teorie literární komunikace*. Praha, 2005. ISBN 80-86903-09-5.

TOMSA, Milan. *Zázraky televize*. Praha, 1959.

VANĚK, Miroslav. *Třetí strana trojúhelníku. Teorie a praxe orální historie*. Praha, 2015. ISBN 978-80-87398-62-3.

VOLF, Josef. *Dějiny novin v Čechách do roku 1848*. Praha, 1903.

INTERNETOVÉ ZDROJE

Alžběta Michalová. *I-divadlo.cz: Vaše online divadelní databáze* [online]. [cit. 2021-5-25].

Dostupné z: <https://www.i-divadlo.cz/profily/alzbeta-michalova>

Co je to blog? *IT slovník* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z: [https://it-](https://it-slovník.cz/pojem/blog)

[slovník.cz/pojem/blog](https://it-slovník.cz/pojem/blog)

Cena Jiřího Ortena. *Cena Jiřího Ortena* [online]. [cit. 2021-6-10]. Dostupné z:

<https://www.cenajirihootena.cz/>

Cena Josefa Škvoreckého. *Josef Škvorecký: Česko-kanadský spisovatel – prozaik, esejista, překladatel a exilový nakladatel* [online]. 11.11.2018 [cit. 2021-4-23]. Dostupné z:

<https://www.skvorecky.cz/?p=4331>

Cena Karla Čapka. *České centrum mezinárodního Pen klubu* [online]. [cit. 2021-4-23].

Dostupné z: <https://www.penklub.net/copy-of-charta-pen-klubu>

CV. *Jana Orlová* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <http://www.janaorlova.cz/cv>

ČT Art. *Česká televize: Art* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z: <https://art.ceskatelevize.cz/>

Český rozhlas. *Český rozhlas: Vltava* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z:

<https://vltava.rozhlas.cz/>

Daniel Soukup. *Básníci na FF UK* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z:

<https://basnici.ff.cuni.cz/autori/daniel-soukup/>

Dobrodružství z Klárova: Knihy v sérii. *ČBDB: Československá bibliografická*

databáze [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: [https://www.cbdb.cz/knizni-serie-3491-](https://www.cbdb.cz/knizni-serie-3491-dobrodruzstvi-z-klarova)

[dobrodruzstvi-z-klarova](https://www.cbdb.cz/knizni-serie-3491-dobrodruzstvi-z-klarova)

DOHŇANSKÝ, Tadeáš. Alexa, Michael. *ILiteratura.cz* [online]. 23.6.2019 [cit. 2021-5-25].

Dostupné z: <http://www.iliteratura.cz/Clanek/41779/alexamichael>

Dominik Bárt: Původcem bolestí a citů je paměť: Švandalská chvilka poezie. *MAC 365:*

Nonstop měsíc autorského čtení [online]. 13.5.2021 [cit. 2021-5-25]. Dostupné z:

<https://www.mac365.cz/dominik-bart-puvodcem-bolesti-a-citu-je-pamet/t2524>

Facebook: Facebook je sociální síť která propojuje již více než dvě miliardy uživatelů. *Aktuálně.cz* [online]. 15. 2. 2021 [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/wiki/ekonomika/facebook/r~i:wiki:1064/>

Hana Prokšová. *Ústav českého jazyka a teorie komunikace: Filozofická fakulta Univerzita Karlova* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://ucjtk.ff.cuni.cz/ustav/lide/zamestnanci/mgr-hana-proksova/>

HERDUKOVÁ, Lada. „Internet je průmyslová revoluce 21. století,“ tvrdí Drda. *Mediator 1: O médiích a práci v nich. Obrazovka do světa médií...* [online]. 14.11.2019 [cit. 2021-5-2]. Dostupné z: <http://mediator1.upmedia.cz/2019/11/14/internet-je-prumyslova-revoluce-21-stoleti-tvrdi-drda/>.

Historie: Všechny oceněné knihy podle ročníku. *Magnesia Litera* [online]. [cit. 2021-6-10]. Dostupné z: <https://www.magnesia-litera.cz/historie/>

HOLZMAN, Ondřej. Facebook po světě používá každý měsíc 2,5 miliardy lidí. V Česku už je to více než polovina populace. *Czechcrunch* [online]. 4. 2. 2020 [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://www.czechcrunch.cz/2020/02/facebook-po-svete-pouziva-kazdy-mesic-25-miliardy-lidi-v-cesku-uz-je-to-vice-nez-polovina-populace/>

Host. *Host* [online]. [cit. 2021-6-10]. Dostupné z: <https://www.hostbrno.cz/>

Jan Nemček. *Jan Nemček* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <http://www.jannemcek.cz/>

Jan Pavel. *ČBDB: Československá bibliografická databáze* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z: <https://www.cbdb.cz/autor-239-jan-pavel>

Jiří Měsíc: Životopis. *Databaze knih* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.databazeknih.cz/zivotopis/jiri-mesic-52539>

Jitka N. Srbová. *Dauphin* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: http://www.dauphin.cz/info_srbova.html

Kateřina Ocisková. *Harakiri* [online]. [cit. 2021-4-24]. Dostupné z: <https://www.hrkr.cz/katerina-ociskova/>

Kontakt. *Sloart: Knihy moderního člověka* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z: https://www.sloart.cz/kontakt.html?page_id=179

Literární alchymie: O tvůrčím psaní a literárních soutěžích. *Literární alchymie* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://www.literarnialchymie.cz/>

Literární ceny. *Ústav pro českou literaturu AV ČR: Česká literární bibliografie – Literární ceny* [online]. [cit. 2021-6-10]. Dostupné z: <http://www.ucl.cas.cz/ceny/index.php>

Makaj Tomáš. *Nakladatelství STARÝ MOST: Vaše cesta do světa knih* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.starymost.cz/autori/makaj-tomas>

Marta Ljubková: Biografie. *Národní divadlo* [online]. Leden 2021 [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.narodni-divadlo.cz/cs/profil/marta-ljubkova-1605604>

Marta Veselá Jirousová. *Nakladatelství MEANDER* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.meander.cz/marta-vesela-jirousova/>

Medailon. *Lukáš Vavrečka* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.lukasvavrecka.cz/?p=1>

MediaGuru. *Mediální slovník* [online]. [cit. 2021-6-10]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/slovník-a-mediatypy/slovník/REVOLVER>

MgA. Pavel Mrovčec. *Univerzita Pardubice: Fakulta restaurování* [online]. [cit. 2021-4-24]. Dostupné z: <https://fr.upce.cz/user/6945/BF3EA8C1-39A3-41E3-A191-56E30BC8BDC2>

Mgr. Jan Losenický: Životopis. *ODS: Ústecký kraj* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.ods.cz/region.ustecky/profil/4725-jan-losenicky>

Mgr. Koteň Jiří, Ph.D. *Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem: Pedagogická fakulta* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.pf.ujep.cz/cs/kontakt/koten-jiri>

Mgr. Lukáš Vavrečka. *Univerzita Pardubice* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.upce.cz/user/1916/f0b2cd75-7a24-436b-adbd-45567618f8ae>

Mgr. Michal Jareš, Ph.D. *Ústav pro českou literaturu AV ČR: Institute of Czech Literature of the CAS* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z: <http://www.ucl.cas.cz/cs/pracovnici/vyzkumni-pracovnici/132-jares-michal?personid=78>

Mgr. Radek Fridrich. *Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem: Pedagogická fakulta* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://www.pf.ujep.cz/cs/kontakt/radek-fridrich>

Nakladatelství Triáda. *Nakladatelství Triáda* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <http://www.i-triada.net/index.php?str=triada.php>.

Neoblíbenější sociální síť. *Agionet* [online]. Platnost k dubnu 2021 [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://www.agionet.cz/sluzby/internet-servis/online-podnikani/nejoblibenejsi-socialni-site>

Oceněné knihy – Cena Jaroslava Seiferta. *CzechLit: Moravská zemská knihovna* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://www.czechlit.cz/cz/hlavni-oceneni/cena-jaroslava-seiferta/>

Ondřej Hanus. *Spisovatelé do knihoven* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <http://spisovateledoknihoven.cz/hanus/>

Ondřej Hložek. *Spisovatelé do knihoven* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <http://spisovateledoknihoven.cz/ondrej-hlozek/>

O autorovi a editorovi. *Milan Šedivý: básník, publicista, nakladatel* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://milan-sedivy.webnode.cz/o-autorovi/>

O Liteře. *Magnesia Litera* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://www.magnesia-litera.cz/o-litere/>

O nás. *Literární soutěž Františka Halase: Internetové stránky věnující se současnosti i historii tradiční soutěže pro mladé autory poezie* [online]. 17.10.2018 [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://lsfh.webnode.cz/o-nas/>

PaedDr. Ivo Harák, Ph.D. *Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem: Pedagogická fakulta* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://www.pf.ujep.cz/cs/kontakt/harak-ivo>

Petr Kukul: Muž a vlak a slabikář. *Divadlo Husa na provázku* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.provazek.cz/cs/petr-kukul>

Profil zaměstnance: Mgr. Oskar Mainx, Ph.D. *Slezská univerzita: Filozoficko-přírodovědecký fakulta v Opavě* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://www.slu.cz/fpf/cz/profil/10813>

Psí víno: Digitální kurátorská platforma pro současnou poezii. *Psí víno* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://www.psivino.cz/>

RAMPAS, Zdeněk. Cena Karla Čapka: Informace. *ČS Fandom* [online]. 30.3.2020 [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: fandom.cz/index.php/ckc

Revolver Revue. *Revolver Revue: Časopis kulturní sebeobrany* [online]. [cit. 2021-6-10]. Dostupné z: <https://revolverrevue.cz/>

Simona Racková. *Spisovatelé do knihoven* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <http://spisovateledoknihoven.cz/rackova/>

Souvislosti: Revue pro literaturu a kulturu. *Souvislosti* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <http://souvislosti.cz/OLD/index.php>

Stanovy literární soutěže. *Hořovice: Oficiální stránky města* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z: <https://www.mesto-horovice.eu/volny-cas/tradicni-akce/horovice-vaclava-hrabete/>

ŠKROB, Jan. Poezie 2020: Bernadeta Babáková. *Literární.cz: Světová literatura živě* [online]. 15. 6. 2020 [cit. 2021-4-24]. Dostupné z: https://www.literarni.cz/rubriky/ukazky/poezie/poezie-2020-bernadeta-babakova_12095.html#.YIR6WZAzbIV

Štěpán Hobza. Pavlína Borská: Příjemně, ale zklamaně dlouho. *Psí víno: Digitální kurátorská platforma pro současnou poezii* [online]. [cit. 2021-4-24]. Dostupné z: <https://www.psivino.cz/prijemne-ale-zklamane-dlouho/>

Tereza Verecká. *Nakladatelství Argo* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://argo.cz/autori/verecka-tereza/>

Tomáš Tománek. *LinkedIn* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z: <https://cz.linkedin.com/in/tomas-tomanek-b7a444355>

Triumvirát. *Triumvirát* [online]. [cit. 2021-4-23]. Dostupné z: <https://triumvirat.cz/>

Tvar. *Tvar: Obtýdeník živé literatury* [online]. [cit. 2021-6-10]. Dostupné z: <https://itvar.cz/>

Tým Extra Publishing: Redakce historických a populárně-naučných časopisů. *Extra Publishing: Radost z poznání* [online]. [cit. 2021-5-25]. Dostupné z:
<https://www.epublishing.cz/tym-extra-publishingu>

VašeLiteratura.cz: Literatura pro všechny... *VašeLiteratura.cz* [online]. [cit. 2021-4-23].
Dostupné z: <https://www.vaseliteratura.cz/o-nas-151>

Viki Shock. *CzechLit: Moravská zemská knihovna* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z:
<https://www.czechlit.cz/cz/autor/viki-shock-cz/>

Vlog. *EVisions* [online]. [cit. 2021-5-10]. Dostupné z: <https://www.evisions.cz/vlog/>

Zlatá stuha. *Zlatá stuha* [online]. [cit. 2021-6-10]. Dostupné z: <http://www.zlatastuha.cz/cs>